

1. Koulun arvoperusta

Vihdin kuntastrategiassa 2022-2025 on neljä arvoa; palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus. Vihdin kunta tukee lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaat koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi.

Vihdin yhteiskoulussa jokainen on samanarvoinen. Jokainen on ainutlaatuinen ja arvokas: jokaista kohdellaan kunnioittavasti ja arvostavasti.

Oppilasta kannustetaan ja tuetaan yksilöllisesti. Häntä kuunnellaan ja hänen oppimisesta, kasvusta sekä hyvinvoinnista välitetään. Hyvä vuorovaikutus on kaiken toiminnan lähtökohta.

Vihdin yhteiskoulussa korostetaan jokaisen koulussa työskentelevän, niin aikuisen kuin oppilaan, osallisuutta kaikessa tekemisessä. Jokainen koulu yhteisön jäsen on osallisena koulun toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.

Myönteinen oppimista tukeva ilmapiiri, oppimista sekä osallisuutta tukevat opetusmenetelmät ja vahva oppilastuntemus ovat toiminnan perusta. Opettajan työssä painottuvat oppimisen ohjaus ja neuvonta. Oppilaat osallistuvat opetuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Syrjäytymisen ehkäisemiseksi huomioidaan oppilaan elämäntilanne ja toimitaan moniammatillisesti nuoren tukemiseksi.

Koulussa arvostetaan omaa kulttuuria, tutustutaan paikalliseen kulttuuriperintöön ja lisätään eri kulttuurien tuntemista ja ymmärtämistä opetuksessa ja koulun toiminnassa.

Opetuksessa oppilaita ohjataan kestävän kehityksen mukaiseen toimintaan ja elämäntapaan sekä yksilön vastuuseen toimintansa seurauksista.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2022-2023

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2022-2023 (187 pv)

(Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 17.11.2021 § 26)

Syyslukukausi 10.8.- 21.12.2022 90 työpäivää

Aloitus 10.8.2022 (keskiviikko)
syysloma 17.10.- 21.10.2022 (vko 42)
Itsenäisyyspäivä 6.12.2022 (tiistai)
joululoma 22.12.2022 (torstai) – 6.1.2023

Kevätlukukausi 9.1.- 3.6.2023 97 työpäivää

Aloitus 9.1.2023 (maanantai)
talviloma 20.2.- 24.2.2023 (vko 8)
pääsiäinen 7.4.-10.4.2023
helatorstai 18.5.2023
päättäjäispäivä 3.6.2023 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

Päivittäiset oppituntien ajat ovat

1. tunti 8.15 - 9.00
2. tunti 9.05 - 9.50
3. tunti 10.00 - 10.45
4. tunti 10.50 - 11.35 (toinen ruokailuvuoro 11.35 - 12.05)
4. tunti 11.15 - 12.00 (ensimmäinen ruokailuvuoro 10.45 - 11.15)
5. tunti 12.05 - 12.50
6. tunti 13.10 - 13.55
7. tunti 14.00 - 14.45
8. tunti 14.50 - 15.35

Oppilaat eivät oleskele luokissa välituntien aikana ilman valvontaa. Välitunneilla tulee käyttäytyä asiallisesti. Koulupäivän aikana on kymmenen ja yhden välitunnit, ruokailun lisäksi. Muut välitunnit ovat siirtymävälitunteja. Pisimmälle eli klo 12.50 - 13.10 järjestetään erilaisia välituntitoimintoja oppilaille. Kouluaikana poistuminen koulualueelta ilman lupaa on kiellettyä. Luokanohjaaja voi poikkeustapauksissa antaa oppilaalle luvan asioiden hoitoon, tarvittaessa huoltajan anomuksesta.

Välitunneilla on neljästä viiteen valvovaa opettajaa.

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

Lukuvuonna 2022-2023 koulun yhteisten tapahtumien osalta syyslukukaudella palattiin poikkeusvuosien jälkeen normaalimpaan päiväjärjestykseen, eikä lukuvuoden alusta enää noudatettu covid-pandemian aikaisia poikkeusjärjestelyjä.

Syyskuussa järjestetään liikuntapäivä, minkä lisäksi syksyisin on tapana järjestää harraste-/pelipäivä.

Lokakuussa järjestetään koululla kaksikielinen teatteriesitys Knockout.

Vuoden 2022 osalta joulukuussa järjestetään perinteisesti keväällä pidettävä hyvinvointipäivä. Hyvinvointi- ja terveyspäivä on perinteisesti keväällä toteutettava toiminnallinen päivä, jossa tutustutaan teeman mukaisiin aiheisiin eri pisteissä. Päivän sisältöjä ideoidaan oppilaiden kanssa luokkakokouksissa sekä oppitunneilla. Rasteja voivat pitää luokat (muutama edustaja), oppilasryhmät, opettajat sekä ulkopuoliset toimijat. Hyvinvointipäivänä koululounaan terveellisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Joulukuussa järjestetään itsenäisyyspäivän päivänavaus ja tasavuosina varsinainen juhla. Syyslukukauden 2022 päätteeksi järjestetään joulukirkko ja lukukauden viimeisenä päivänä joulujuhla.

Oppilaskunta järjestää syyslukukauden viimeisellä viikolla perinteisen joulutoivekonsertin koulun keskusradion välityksellä. Konsertissa luetaan oppilaiden joulutervehdyksiä, soitetaan toivemusiikkia ja järjestetään muuta oppilaiden järjestämää ohjelmaa.

Pelillisuus on opetuksessa ja oppimisessa kasvattanut viime vuosina suosiota. Lukuvuonna 2014-2015 aloitettu pelipäivä on vakiintunut koulussamme omaksi tapahtumakseen, jolloin opitaan pelaamalla ja tekemällä uusia asioita pelipajoissa. Pelipajojen pitävät voivat olla oppilaita, koulun henkilökuntaa tai koulun ulkopuolisia toimijoita. Oppilaat kiertävät pajoissa koko koulupäivän. Pelipäivä järjestetään helmikuussa 2023 ennen talvilomaa harraste-/vapaa oppimisen päivänä. Tänä lukuvuonna päivään pyritään saamaan mahdollisuuksien mukaan runsaasti koulun ulkopuolisia pitäjiä ja harrastustoimintaan liittyviä pajoja.

Päivätyökeräys järjestetään kevätlukukaudella 2023. Oppilaskunta on perinteisesti osallistunut päivätyökeräyskohteen valintaan.

Ysiluokan juhla ja turvallisuuspäivä toteutetaan yhdeksäsluokkalaisten kanssa. Koulun yhteisiä tapahtumia ideoidaan ja suunnitellaan luokanohjaajantuntien sekä oppituntien puitteissa.

Ysiluokan juhlan tavoitteena on valmistella juhlaa ja harjoitella juhlissa käyttäytymistä. Se on osa koulun tapakasvatusta. Juhlan teemaa ideoidaan yhdeksäsluokkalaisten kanssa. Juhla toteutetaan monialaisena oppimiskokonaisuutena siten, että useissa eri oppiaineissa valmistellaan ja toteutetaan juhla pääasiassa yhdeksäsluokkalaisten kanssa. Kahdeksäsluokkalaiset toimivat juhlissa tarjoilijoina.

Turvallisuuspäivä on vanhempainyhdistyksen organisoima päivä yhdeksäsluokkalaistilaisille. Päivän aikana on monipuolista turvallisuuteen liittyvää toiminnallista oppimista, joka toteutetaan yhdessä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Keväällä viimeisellä kouluviikolla pidettävä palloilupäivä on liikunnallinen ulkoilupäivä, joka on suunnattu 7. ja 8.-luokkien oppilaille. Päivän aikana on luokkien välisiä kilpailuja eri palloilulajeissa (esim. pesäpallo, jalkapallo). Iltapäivä huipentuu oppilaiden ja opettajien väliseen leikkimieliseen otteluun.

Kevätlukukauden päätteeksi järjestetään kevätkuuhla, jossa yläkoulunsa päättävät saavat päättötodistuksen.

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

Koulumme kaikki oppilaat tutustuvat työelämään eli suorittavat TET-jakson. 7.-luokkalaistilaisilla työelämään tutustumisen kestää kaksi päivää lukuvuodessa, päivän kerrallaan. Se suoritetaan tutustumalla keittiön ja siistijöiden töihin koulussamme. 8.-luokkalaistilaiset ovat TET-jaksolla yhden viikon. Jaksot toteutetaan kevätlukukaudella viikolla 11 tai 12. Puolet luokasta on TET:ssa toisen puolen ollessa koulussa.

9.-luokkalaistilaiset ovat työelämään tutustumisjaksolla viikot 44 - 45 sekä 46 - 47 syyslukukaudella. 9. – luokkalaistilaisien jaksot toteutetaan niin, että puolet luokasta on TET:ssa toisen puolen ollessa koulussa. Pienluokkien TET-jaksot toteutetaan yksilöllisesti. 9. luokkalaistilaisille voidaan lisäksi järjestää ylimääräinen TET- jakso lukuvuoden viimeisille kouluviikoille.

9. -luokkalaistilaiset tutustuvat Vihdin lukioon kevätlukukauden 2022 alkupuolella. Muissa oppilaitoksissa vierailee tarpeen mukaan oppilasryhmiä. 9. -luokkalaistilaiset tekevät retkiä Yrityskylään syyslukukauden aikana viikoilla 41 ja 43. 9. luokat voivat tehdä retken valitsemaansa kohteeseen retkipäivänä 31.5.2023. Koulu ei osallistu näiden viimeksi mainittujen retkien kustannuksiin.

Jopo-luokkalaistilaiset kävivät leirikoulua Upilan leirikeskuksessa Hollolassa 17.8.2022 - 19.8.2022. Jopo-luokka ja muut pienryhmät tekevät myös tutustumis- ja opintokäyntejä eri kohteisiin lukuvuoden aikana.

7. – luokkalaistilaisilla oli joko 17.8.2022 tai 18.8.2022 ryhmäytyspäivä. 7. -luokkalaistilaiset osallistuivat kiusaamisenvastaiseen Duudson-tapahtumaan 1.9.2022.

8. luokkalaistilaiset osallistuvat valtakunnalliseen Taidetestaajat – hankkeeseen, jonka tiimoilta he osallistuvat yhteen kulttuuritapahtumaan. Taidetestauspäivä on 26.10.2022. Päivätyökeräyspäivä järjestetään mahdollisesti kevätlukukaudella.

9g -luokka osallistui Haltian luontokoulupäivään syyskuussa 2022.

Kevään aikana järjestetään oppilaskunnan päivä 30.5.2022 ja turvallisuuspäivä 24.5.2022. Lisäksi koulumme hyödyntää lukuisissa oppiaineissa lähiympäristön tarjoamaa mahdollisuutta monipuoliseen opetukseen ja oppimiseen. Rehtorin erillispäätöksellä voidaan järjestää muitakin koulun ulkopuolisia tapahtumia ja vierailuja.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

Vihdin yhteiskoulussa jatketaan toimintakulttuurin kehittämistä opetussuunnitelman hengessä korostaen koko kouluyhteisön oppimista, osaamista ja osallistumista. Toimintakulttuurin kehittäminen on osa Vihdin yhteiskoulun pitkän aikavälin suunnitelmallista työtä. Oppilaiden osallistumista pyritään lisäämään opetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajien kanssa pyritään hyvään vuorovaikutukseen ja yhteiset vanhempainillat järjestetään osallistavina. Opettajia kannustetaan jakamaan omaa osaamistaan ja tekemään yhteistyötä monin eri tavoin. Tänä lukuvuonna painotetaan vahvasti kunnan yhteisiä opiskeluhuollon kehittämiskohteita yhteisöllisyyttä, ryhmäyttämistä sekä kiusaamisen ehkäisyä.

TOP-hanke

Vihdin kunnan yläkouluissa on käynnissä Taitavan oppimisen polku eli TOP-hanke. Tarkoituksena on kehittää oppimistaitojen ja ajattelun taitojen menetelmiä ja niiden vahvempaa osuutta osana eri oppiaineiden opetusta yläkoulussa. Koulustamme hankkeessa on mukana kaksi opettajaa, jotka jakavat hankkeen antia muille opettajille. Myös lukuvuoden veso-koulutukset liittyvät hankkeen teemoihin.

2.1.2. Järjestyssäännöt

Järjestyssääntöjen tavoitteena on luoda myönteinen vuorovaikutus kouluyhteisön kaikkien jäsenten välille sekä edistää turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Koulussamme oppilaita ohjataan toivottuun käytökseen kieltojen sijaan.

Vihdin yhteiskoulun järjestyssäännöt

1. Järjestyssääntöjen tarkoitus, soveltaminen ja velvoittavuus

Järjestyssäännöt on tehty kaikkien noudatettaviksi. Kun kaikki toimivat sääntöjen mukaan, koulupäivä on turvallinen ja viihtyisä.

2. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Minulla on oikeus

- opiskella turvallisessa oppimisympäristössä
- saada oikeudenmukaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikilta
- yksityisyyteen ja koskemattomuuteen
- terveydenhuoltoon, kouluruokailuun ja oppilashuoltoon

Minulla on velvollisuus (perusopetuslaki 35§):

- osallistua opetukseen säännöllisesti ja parhaani tehden, kunnes olen suorittanut oppivelvollisuuteni
- hoitaa tehtäväni tunnollisesti omaa ja toisten oppimista arvostaen
- käyttäytyä asiallisesti kaikkia koulumme jäseniä kohtaan ja siten ylläpitää omalta osaltani turvallisuutta

3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

- Arvostan ja kunnioitan kaikkia koulumme jäseniä hyviä tapoja noudattaen.
- Otan vastuun koulutyöstäni.
- Noudatan minulle annettuja aikatauluja työjärjestyksen mukaisesti.
- Pidän yllä siisteyttä ja huolehdin koulun omaisuudesta. Pidän huolen tavaroistani ja kunnioitan toisten omaisuutta.

- Olen vastuussa kouluun tuomistani arvoesineistä.
- Vietän välitunnit koulun alueella. Huomioin kaikkien turvallisuuden ja ilmoitan koulun aikuiselle, jos havaitsen turvallisuuteen liittyvän vian tai puutteen.
- Poistun koulun alueelta vain opettajan luvalla.
- En kiusaa. Ilmoitan koulun aikuiselle, jos havaitsen kiusaamista.
- En tuo kouluun vaarallisia esineitä, tupakointivälineitä tai päihteitä, enkä tupakoi tai ole päihteiden vaikutuksen alaisena koulussa tai koulun tapahtumissa.
- En kuvaa tai julkaise koulussa kuvattua tai nauhoitettua materiaalia ilman lupaa.

4. Käytänteet

- Noudatan kohteliaita ja asiallisia käytöstapoja: kiitän, tervehdin ja otan toiset huomioon. Tulen oppitunneille ajoissa, huolehdin kouluvälineistäni ja kotitehtävistäni. Annan työrauhan kaikille.
- Otan päähineen pois päästä tullessani luokkaan tai ruokalaan.
- Laitan ulkovaatteet naulakkoon, reppuun tai lokeroon. En kulje kengillä kengättömillä alueilla, vaan jätän kengät siististi niille varatuille alueille.
- Käytän asiallista kieltä. En kiroile.
- Elektronisten laitteiden, kuten matkapuhelimien ja musiikkisoittimien, käyttö on sallittua välitunneilla sekä opettajan luvalla opetuskäytössä, muuten ne eivät saa olla esillä. Musiikin kuuntelu välitunneilla ei saa häiritä muita. Opettajalla on oikeus takavarikoida laite oppitunnin ajaksi, jos laitteiden käyttö häiritsee opetusta ja oppimista (perusopetuslaki 36 d §). Elektronisia laitteita ei käytetä ruokalassa.
- En tuo kouluun energijuomia.
- Olen tietoinen Wilma-käytänteistä: omat tunnukset, Wilma-merkinnät, koevarauslistat.
- Haen luvan poissaoloon ja selvitän koulutehtävät hyvissä ajoin ennen poissaoloa.
- Pidän työympäristön sekä koulualueen siistinä ja viihtyisänä.
- Noudatan koulumatkoilla ja kouluaikoina liikennesääntöjä ja hyviä tapoja.

5. Kurinpitotoimet

- Ensisijainen puuttumiskeino on kasvatuskeskustelu (perusopetuslaki 35§).
- Wilmaan kertyneistä negatiivisista merkinnöistä on sovitut seuraamusikäntänteet.
- Jos oppilas käyttäytyy vastoin järjestyssääntöjä, häntä voidaan ojentaa perusopetuslaissa ja -asetuksessa olevien kurinpitosäännösten mukaan (perusopetuslaki 36§)
- Oppilas voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus.
- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkistaa oppilaiden tavarat.
- Rehtori ja opettaja voi ottaa oppimista häiritsevät tai vaaralliset esineet ja aineet tarvittaessa haltuunsa.
- Oppilas on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon esimerkiksi siivoamalla jälkensä (vahingonkorvauslaki 3. luku 1§).

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitovastaus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

Vihdin yhteiskoulun käytänteet oppilaan ojentamisessa:

- Oppilaille selvitetään kurinpidolliset asiat lukuvuoden alussa.
- Ristiriitatilanteita estetään ennakolta oppilasta kunnioittavalla ja kuuntelevalla vuorovaikutuksella. Aikuinen tunnistaa nuoren tunnetilat ja omalla toiminnallaan rauhoittaa nuorta ja välttää tilanteen kärjistymistä.
- Koulun ensisijainen toimenpide oppilaan ojentamisessa on kasvatustalkut, ei jälki-istunto.
- Negatiivisille Wilma-merkinnöille on oma seuraamusjärjestelmä.
- Kotitehtäviään laiminlyövä oppilas voidaan jättää koulupäivän jälkeen tekemään tehtäviään opettajan valvonnassa.
- Oppituntia häiritsevä oppilas voidaan poistaa luokasta. Oppilaalle järjestetään valvontaa.
- Vahinkoa tehnyt oppilas voidaan velvoittaa siivoamaan, korjaamaan tai korvaamaan tekemänsä vahingon.
- Jos oppilas tavataan koulussa tai koulun tilaisuudessa päihtyneenä, koulu ottaa välittömästi yhteyden huoltajaan ja tekee tarvittavat toimenpiteet. Koulu tekee asiasta lastensuojeluilmoituksen.
- Oppilas on veloitettu osallistumaan hänelle määrättyyn kasvatustalkutaloon. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatustalkutaloon tai osaan siitä. Opettajat kirjaavat kasvatustalkutaloon Wilmaan, jonka sisällön huoltaja käy kuittaamassa.
- Opettajat kirjaavat käyttämänsä rangaistuskeinot ja tiedot rangaistuksista Wilmaan kurinpitotoimiin, josta he tulostavat oppilaille tulevat jälki-istuntopaperit ja ilmoituksen huoltajalle. Oppilas palauttaa jälki-istuntolapun huoltajan allekirjoittamana jälki-istunnon antaneelle opettajalle jälki-istunnon antamista seuraavana päivänä.
- Jälki-istunto järjestetään keskiviikkoisin kello 14.50 - 16.50 ruokalassa. Opettajat valvovat jälki-istuntoa vuorollaan. Jälki-istunto tulee suorittaa välittömästi rangaistuksen antamisessa määrättyllä istutokerralla. Jälki-istunnon antaneen opettajan on huolehdittava jälki-istuntolomakkeen palautumisesta koululle ja arkistoinnista jälki-istutokansioon. Opettajan tulee tarkistaa jälki-istutoviikon aikana, onko oppilas suorittanut jälki-istunnon määrättyinä ajankohtana. Tarvittaessa oppilasta tulee kehottaa suorittamaan jälki-istunto. Huoltajalle tulee ilmoittaa suorittamattomasta jälki-istunnosta.
- Jälki-istunnon antanut opettaja voi myös itse hoitaa rangaistuksen toimeenpanon ja valvonnan.
- Rehtori ja apulaisrehtori voivat järjestää jälki-istunnon toimeenpanon ja valvonnan oppilaan kokonaistilanteen edellyttämällä tavalla. Mikäli suorittamisen tapaa muutetaan, ilmoittaa rehtori/apulaisrehtori asian jälki-istunnon antaneelle opettajalle.

Negatiivisten Wilma-merkintöjen seuraamukset:

Luokanohjaaja seuraa oppilaiden koulunkäyntiä sähköisessä oppilastietokannassa Wilmassa. Koulussamme on yhtenäistetyt seuraamuskäytännöt negatiivisten Wilma-merkintöjen osalta. Negatiiviset merkinnät ovat niputettu yhteen, ja niihin on laadittu yhtenäinen portaittain etenevä seuraamusjärjestelmä. Tarkoituksena kaikessa toiminnassamme on saada oppilas vastuulliseksi omasta oppimisestaan ja toiminnastaan koulussa.

Koulumme yleinen seuraamusketju Wilmaan oppilaalle kertyneistä negatiivisista merkinnöistä:

- 3 merkintää -> luokanohjaaja puhuttelee
- 6 merkintää -> luokanohjaaja on yhteydessä huoltajaan Wilman välityksellä
- 9 merkintää -> kasvatuskeskustelu, huoltajalle tulee tarjota mahdollisuus osallistua keskusteluun
- 12 merkintää -> jälki-istunto sekä Wilma-viesti huoltajalle
- 15 merkintää -> jälki-istunto ja yhteydenotto huoltajaan
- 18 merkintää-> Oppilashuollon palaveri, jossa mukana oppilas ja huoltajat. Tämän jälkeen toimitaan oppilashuoltopalaverissa sovitun suunnitelman mukaan rehtoria konsultoiden. Oppilashuollon moniammatillisessa yhteistyössä oppilaalle voidaan hakea esim. terveydenhuollon tai lastensuojelun kautta tukitoimia koulunkäynnin ja oppimisen turvaamiseksi.

Tupakkatuotteiden käytön ja luvattoman poissaolon osalta luokanohjaaja pitää kasvatuskeskustelun ensimmäisen tapauksen jälkeen. Toisesta kerrasta seuraa molemmissa tapauksissa jälki-istunto. Tupakkatuotteiden käytön osalta tapahtuman aika ja paikka tulee merkitä tarkasti muistiin, koska koulu tekee yhteistyötä poliisin kanssa.

Kolmannesta luvattomasta poissaolosta luokanohjaaja antaa toisen jälki-istunnon, jonka jälkeen luvattomien poissaolojen jatkuessa luokanohjaaja kutsuu huoltajapalaverin koolle. Jos luvattomat poissaolot jatkuvat vielä tämänkin jälkeen, luokanohjaaja vie asian moniammatilliseen oppilashuoltoryhmään. Vihdin yhteiskoulussa noudatetaan lisäksi Vihdin perusopetuksessa olevaa poissaoloihin puuttumisen mallia. Tavoitteena on varhainen puuttuminen ja puheeksi otto.

2.2. Oppimisympäristö

Fyysinen oppimisympäristö

Vihdin yhteiskoulun uusi koulurakennus otettiin käyttöön elokuussa 2019. Tammikuussa 2020 se vihittiin Vihdin kirkonkylän koulukeskus Vihkoksi. Lisäsiipi on valmistunut vuonna 2009. Siellä opetetaan kotitaloutta, teknistä ja tekstiiliteollisuutta sekä matematiikkaa. Vihkossa toimivat myös kirjasto ja nuorisotoimi. Rakennuksen neljännessä kerroksessa ovat Pappilanpellon koulun 4.- 6. -luokkalaiset. Varatie toimii erillisessä rakennuksessa Metsäpolun päiväkodin yhteydessä punaisessa tilaelementissä.

Vihkossa pyritään kengättömyyteen luokkatiloissa. Täysin kengättömiä ovat koulun neljäs kerros sekä kolmannen kerroksen luokat. Toisessa kerroksessa kengättömiä ovat fysiikka/kemian luokat.

Koulun käytössä on liikuntahalli.

Opiskelutiloja ja -välineitä käytetään mahdollisuuksien mukaan joustavasti siten, että ne ohjaavat oppilaita työskentelemään aktiivisesti ja itsenäisesti. Yhdistettävät luokkatilat mahdollistavat yhteisopettajuuden ja isomman ryhmän opiskelun samoissa tiloissa. Koulun kalustuksessa on huomioitu uuden opetussuunnitelman mukainen pedagogiikka sekä hyvä työergonomia. Kaikki koulun tilat ovat käytettävissä oppimisympäristöinä. Koulussa on käytössä iPadi, Chromebookit ja kannettavat tietokoneet. Kaikilla opettajilla on henkilökohtainen kannettava tietokone. Oppilailla on mahdollisuus käyttää myös omia laitteitaan oppitunneilla. Useimmissa luokissa opettajalla on käytössään tietokone, dokumenttikamera ja pääarakennuksen luokissa interaktiivinen näyttö. Lisäsiiven luokissa käytössä on tietokone, dokumenttikamera, dvd-videolaite ja videotykki. Koulussa on langaton verkko. Verkon toimivuudessa on ollut ongelmia, joita on yritetty Tieran kanssa ratkoa. Langaton verkko ei ole avoin oppilaille.

Tieto- ja viestintäteknikkaa hyödynnetään opetuksessa monin tavoin. Luuppi tietosuojapalvelusta näemme käytettävät sovellukset ja palvelut, joiden tietosuoja on kunnossa. Kaikilla opettajilla ja oppilailla on edu.vihti.fi -googletunnukset. Koulun käytössä ja pääsääntöisenä oppimisolustana on Googlen Classroom sekä esimerkiksi Google työkalut docs, sheets ja slides. Eri oppiaineissa on käytössä Sanoma Pron ja Otavan sähköisiä oppimispalveluja. Käytämme kunnan käytössä olevaa "linkkialustaa" osoitteessa <https://vihti.desku.fi/>.

Vihdin yhteiskoulun tv-t-suunnitelma perustuu Vihdin kunnan opetuksen tv-strategiaan. Kunta tarjoaa opettajille täydennyskoulutusta tieto- ja viestintätaitojen kehittämiseen ja hyödyntämiseen opetuksessa.

Krista Sköld vastaa koulun Facebook ja Instagram-tilien päivityksestä.

Koulu tekee yhteistyötä Vihkossa olevan kunnan kirjaston ja nuorisotoimen sekä paikallisten yritysten ja yhteisöjen kanssa. Opetuksessa hyödynnetään lähiympäristöä, esim. Kirkkojärveä ja metsää. Kirkkonkylän lähiliikuntapaikkojen rakentaminen on käynnissä kunnassa.

Koulussa on liikuntarajoitteisia varten hissejä, joilla pääsee kaikkiin koulun tiloista.

Psyykinen oppimisympäristö

Tavoitteena on luoda kouluumme avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri ja kannustaa oppilaita ja koko henkilökuntaa ottamaan vastuuta hyvän yhteishengen luomisesta. Oppilaiden hyvinvointia ja jaksamista tuetaan oppilashuoltotyöllä, tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminnalla, vertaissovitteilla sekä kiusaamisen vastaisella toiminnalla. Kiusaamisen ennaltaehkäisyllä ja puuttumisella pyritään turvalliseen oppimisympäristöön.

Tavoitteena on, että koulun oppimisympäristö on fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja tukee oppilaiden hyvinvointia ja terveyttä. Pyrimme luomaan oppilaille vaihtoehtoisia tapoja viettää koulun välitunteja, joita nuoret viettävät noin viisi tuntia viikossa. Välituntitoimintaa kehitetään lukuvuoden aikana. Oppilaat voivat käyttää Balanssin kuntosalia keskiviikkoiltapäivisin.

Oppilaita pyritään osallistamaan koulun toiminnan suunnitteluun.

Oppimisympäristön turvallisuus

Vuosittain päivitetään työsuojellinen vaarojen ja riskien arviointilomake, sekä palo- ja pelastussuunnitelma. Kouluilla järjestetään turvallisuuskävelyjä ja pelastautumisharjoituksia joka vuosi (esim. kunnan yhteisenä 112-päivänä). Tarkastellaan turvallisuutta ja tarvittaessa tehdään Läheltä piti -ilmoituksia. Ilmoitukset käsitellään työyksikössä ja mietitään korjaavia toimenpiteitä.

Koulussa on sähköinen pelastussuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Oppilaat käyvät ensimmäisenä koulupäivänä luokanvalvojansa johdolla tutustumassa kokoontumisalueeseensa, johon oppilaat kokoontuvat mahdollisen hälytyksen sattuessa. Poistumisharjoitus järjestetään kerran vuodessa. Yhteistyö Ankkuripoliisin kanssa on säännöllistä.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

Lukuvuosi 2022-2023 on jaettu kahteen jaksoon. Oppiaineita opetetaan pääsääntöisesti tasaisesti hajautettuna koko lukuvuoden ajan. Joitakin oppiaineita opiskellaan hajautettuna vain joko syys- tai kevätlukukaudella.

Kunkin oppimisjakson alussa kukin opettaja käy läpi opetussuunnitelmassa määrätyt oppiaineensa tavoitteet sekä arviointiperusteet yhdessä oppilaiden kanssa.

Välitodistus annetaan 21.12.2022. Itsearviointia tehdään eri oppiaineissa koko lukuvuoden ajan eri tavoin toteutettuna. Huoltajia tiedotetaan lukuvuoden aikana mikäli oppilaan suoriutuminen heikkenee huomattavasti tai oppilaalla on vaarana saada hylätty arvosana jostakin oppiaineesta.

Käyttäytyminen arvioidaan kaikkien luokka-asteiden välitodistuksessa numeroilla. 9. luokkien osalta käyttäytymisen arvosana annetaan välitodistuksen liitteenä. Arviointiin osallistuvat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointiperusteina käytetään Vihdin kunnan opetussuunnitelman yleisen osan kriteereitä.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Lukuvuosi- ja päättötodistukset jaetaan 3.6.2023. Käyttäytyminen arvioidaan 7. ja 8. luokan lukuvuositolistuksessa. Yhdeksäsluokkalaisilla käytösarviointia ei merkitä todistukseen vaan he saavat välitodistuksen mukana liitteen käytösarvioinnista. Tämän liitteen käytösarvioinnista saa pyydettäessä. Lukuvuositolistuksen hylättyjen arvosanojen suorittaminen on ehtolaispäivänä 13.6.2023.

Päättöarvosanan muodostaminen perustuu oppilaan opintojen päättyessä osoittamaan osaamiseen ja työskentelyyn. Päättöarvioinnissa osaamista verrataan kunkin oppiaineen tavoitteisiin ja päättöarvioinnin valtakunnallisiin kriteereihin, joissa on kuvattu arvosanojen 5, 7, 8 ja 9 osaaminen.

Summatiivisen arvioinnin tekee opettaja tai opettajat yhdessä, jos heitä on useita, suhteessa oppiaineen tavoitteisiin. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on summatiivinen kokonaisarviointi oppilaan koko lukuvuoden tavoitteiden saavuttamisesta. Työskentely arvioidaan osana oppiainetta opetussuunnitelmassa olevien työskentelytaitojen tavoitteiden mukaisesti. Työskentelytaidoilla tarkoitetaan taitoa työskennellä yksin ja yhdessä, taitoa suunnitella ja arvioida omaa työskentelyään, taitoa toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taitoa toimia rakentavasti vuorovaikutuksessa. Arvosanan muodostamisessa kiinnitetään huomiota koko oppimisprosessiin ja arviointiin vaikuttavat muun muassa kokeet, aineet, tuotokset sekä työskentely.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

4.1. Kolmiportainen tuki

Perusopetuksessa toteutetaan varhaista puuttumista, jossa oppijaa tuetaan opiskelussa ja hyvinvoinnissa yhteistyössä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa niin, että oppilas pystyisi etenemään opinnoissaan ja kasvamaan tasapainoisissa olosuhteissa omien edellytystensä mukaisesti.

Tukitoimet suunnitellaan kolmiportaisen tuen periaatteita noudattaen. Tuen tarvetta arvioidaan ja sen vaikuttavuutta seurataan testeillä ja kirjatun havainnoin. Annettavasta tuesta kirjoitetaan pedagoginen asiakirja, jossa kuvataan oppilaan opetuksessa tehdyt toimet.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on tuen portaista laajin. Se hyödyttää kaikkia ryhmän oppilaita. Erilaiset ryhmäinterventiot, tunne- ja kaveritaitojen kehittämisen ohjelmat, käyttäytymisen strukturointi, oppimaan oppimisen, kuten opiskelu- ja tarkkaavuustaitojen opettaminen sekä oppimisympäristön joustava muokkaaminen ja monikanavaisuus opetuksessa ovat kaikki yleistä tukea. Yleisen tuen piiriin mahtuu myös eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, tukiovetus tai osa-aikainen erityisopetus, kun sen tarve ei ole jatkuvaa sekä kouluohjaajan palvelut.

Yleisessä tuessa pedagogisen arvion tekeminen on vapaaehtoista, mutta asioiden kirjaaminen arvioon voi toimia hyvänä seurattavien asioiden muistilistana eri opettajien välillä. Oppilaalle voidaan myös tehdä yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa oppimissuunnitelma. Siihen kirjataan yhteisesti sovitut tavoitteet, oppilaan sitoutuminen ja onnistumiset.

Yleisen tuen interventiot vaativat pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista. Vaikutuksia nähdään usein vasta pidemmän työskentelyn jälkeen. Arjessa tapahtuva pienten onnistumisien tavoittelu ja ylös kirjaaminen auttaa jaksamaan ja huomaamaan muutosta.

Tehostettu tuki

Tehostettuun tukeen siirrytään, kun satunnainen tuki ei enää riitä, vaan tukea tarvitaan pitkäkestoisesti ja paljon. Esimerkiksi oppilas tarvitsee lähes kaikissa aineissa vähemmän tehtäviä ehtiäkseen oppimaan tai hän tarvitsee pääsääntöisesti räätälöityä materiaalia ja/tai kuvatukea. Tehostetun tuen tarpeen tunnistaa myös siitä, että oppilas tarvitsee paljon aikuisen tukea oppiakseen ja osa-aikaisen erityisopetuksen tarve on jatkuva. Oppilaalle voidaan tehostetussa tuessa määrittää käyttöön opiskelun erityiset painoalueet hänelle haastavissa oppiaineissa. Oppilaat, joilla on suomi toisena kielenä hyötyvät tehostetusta tuesta.

Siirtymistä mietittäessä on huolellisesti tarkistettava, onko kaikki oppilasta hyödyttävät yleisen tuen tukimuodot käytetty tai olisiko niissä vielä lisäämisen varaa. Siirtyminen tehostettuun tukeen tapahtuu, kun huoltajien ja oppilaan kanssa yhteistyössä laadittu pedagoginen arvio käsitellään koulun prosessien mukaisesti moniammatillista asiantuntemusta käyttäen. Päätöksen teko kuuluu rehtorille ja päätöksen kirjaaminen oppilastietojärjestelmään koulusihteerille.

Tehostetussa tuessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Se taahduu yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Toisin kuin yleisessä tuessa, tehostetun tuen oppimissuunnitelma on perusopetuslain edellyttämä. Oppimissuunnitelmassa kuvataan, minkälaisilla pedagogisilla ratkaisuilla vastataan tuen tarpeeseen; mitkä ovat ne konkreettiset tukitoimet, joita oppilas tulee saamaan, mitä toimilla tavoitellaan ja miten vaikuttavuutta arvioidaan?

Tehostetun tuen päätös tulee purkaa, kun oppilas ei enää arvion mukaan tarvitse intensiivistä tukea, vaan oppimisen tukemisessa voidaan palata tilanteen seuraamiseen ja satunnaisesti tapahtuvaan tehokkaampaan tukemiseen. Purkamisen tapahtuu saman prosessin mukaan kuin siirtäminen.

Erityinen tuki

Kun kaikki tehostetun tuen keinot on käytetty, ja oppilaan todetaan tarvitsevan kokoaikaista erityisopetusta, tai kun vahvasti tuettuna ja painoalueittain opiskellen ei päästä alimpaan hyväksytyyn arvosanaan (5) ja oppiaine pitää yksilöllistää, tulee eteen erityiseen tukeen siirtäminen.

Erityiseen tukeen siirtäminen on lakiin perustuva valituskelpoinen viranomaispäätös ja hyvin vahva toimenpide. Erityisen tuen päätöksessä päätetään aina myös oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdollinen poikkeaminen opetussuunnitelmassa määritellystä oppiainejaoista sekä oppilaalle mahdollisesti tarvittavat tulkitsemis- ja avustajapalvelut, apuvälineet ja tukijaksoista.

Oppilaalla saattaa jo ennen oppivelvollisuusiän alkua olla diagnoosi, josta lähtökohtaisesti seuraa erityisen tuen päätös ja pidennetty oppivelvollisuus, mahdollisesti myös toiminta-alueittain opiskelu. Yleensä päätös erityisestä tuesta on silloin tehty jo varhaiskasvatuksessa. Lisäksi erikoissairaanhoidon viranomaistason antama lausunto saattaa johtaa erityisen tuen päätökseen. Erityisen tuen päätös tarvitaan myös tapauksissa, joissa oppilaan haasteiden laajuus ja monimuotoisuus edellyttää moniammatillisen arvion mukaan kokoaikaista erityisopetusta.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä tulee oppilaan opetuksesta vastaavilta hankkia selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä sekä tehdä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Tästä työskentelystä muodostuu pedagoginen selvitys, jota tarvittaessa täydennetään psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä.

Kun selvitys on laadittu valmiiksi, tulee kuulla oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa. Kuulemistilaisuus voidaan järjestää osana vanhempaintapaamista, mutta huoltajalle pitää olla myös jälkikäteen todennettavalla tavalla selvitetty, että kyse on samalla hallintolain tarkoittamasta kuulemisesta.

Huoltajien allekirjoittama pedagoginen selvitys sivistyskeskukseen päätöksentekoa varten. Opetuspäällikkö allekirjoittaa päätöksen ja se kirjataan virastolla oppilaan rekisteriin. Huoltajien allekirjoituksen puuttuminen tai kielteinen suhtautuminen päätettävänä olevaan asiaan ei estä päätöksen tekemistä, mikäli se on oppilaan edun mukaista.

Mikäli oppilaan tuen tarve muuttuu tuen päätöksen perusteissa mainituissa asioissa, tehdään uusi tarpeelliselta osin tarkennettu pedagoginen selvitys sekä uusi erityisen tuen päätös.

Kun kouluun tulee uusi oppilas, jolla tiedetään olevan edellisessä asuinkunnassa tehty erityisen tuen päätös, oppilaasta tulisi noin kuukauden kuluessa kouluun tulosta tehdä uusi pedagoginen selvitys ja päätös erityisen tuen jatkamiseksi tai purkamiseksi uudessa asuinkunnassa.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan myös koulun alkaessa, 2. ja 6. luokan aikana. Oppilaasta tehdään tarkistusta varten uusi pedagoginen selvitys, jonka perusteella tehdään päätös erityisen tuen jatkamisesta tai lopettamisesta. Laadinnassa voi hyödynnetään aikaisempia pedagogisia selvitystä ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja. Yläkouluun siirryttäessä arvioidaan huolellisesti, tarvitseeko oppilas kokoaikaista erityisopetusta oppimisensa tueksi, sillä se on merkittävä kriteeri erityisen tuen jatkamiselle. Yläkoulu-nivelvaiheen pedagogiset selvitykset tehdään helmikuun loppuun mennessä.

Kun erityisen tuen päätös on tehty ja tieto päätöksestä tullut sekä huoltajille että kouluun, oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS.

HOJKS:ssa määritellään muun muassa

- opiskelun erityiset painoalueet
- oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi
- oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin
- arviointitavat ja ajankohdat
- oppilaan itsearviointi
- muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja oppimateriaalit.

Mikäli oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, HOJKS:ssa luetellaan nämä aineet sekä määritellään niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä määritellään, miten edistymistä seurataan ja arvioidaan.

Erityisopetukseen sisältyvät pedagogiset ratkaisut voivat vaihdella eri oppiaineissa ja muilla oppimisen alueilla. Osa pedagogisesta tuesta voi olla myös lyhyempiaikaista, yksittäiseen oppiaineeseen suunnattua tukea. Myös erityistä tukea saavalla oppilaalla on oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta. Myös oppilaan saama muu tuki, kuten tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet määritellään HOJKS:ssa.

4.2. Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

Vihdin yhteiskoulussa on seitsemän kouluohjaajaa. Näistä kaksi on oppilaiden henkilökohtaisia ohjaajia vammaislain perusteella. Yksi ohjaajista on samalla koulusihteerin tehtävässä, jolloin työajasta puolet kuluu tähän tehtävään. Yksi kouluohjaajista toimii joustavan perusopetuksen luokassa jopo-ohjaajana. Hänen toimenkuvansa on perinteistä ohjaustyötä laajempi.

Koulussa toimii hoidollis-pedagoginen luokka ja siinä Karviaisen palkkaama psykiatrinen sairaanhoitaja. Hänen työaikansa jakautuu myös Karviaisen muihin tehtäviin.

Kouluvalmentajia koulussa on kaksi. Toinen toimii pääkoululla koko koulun oppilaiden parissa ja toinen Varatien lastensuojeluyksikköön liittyvässä luokassa Metsäpolun päiväkodin läheisyydessä olevassa tilassa. Työnkuvat ovat hyvin erilaiset liittyen tehtävien luonteeseen.

4.3. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Jelppari

Resurssiopettaja Saara Blomstedt-Ijäs pitää torstaiamuisin klo 8.15-9.00 Jelpparia, johon voi tulla tekemään rästitehtäviä, unohtuneita läksyjä tai ihan vaan rauhassa keskittymään koulutehtäviin. Jelppari kokoontuu joka

torstai mediateekissa ja sinne ei tarvitse oppilaan etukäteen ilmoittautua. Opettaja voi halutessaan laittaa wilma-viestiä oppilaasta, jonka odotetaan tulevan Jelppariin.

Tukiopetus

Tukiopetusta on tarjolla matematiikassa (Heli Korppi) maanantaisin klo 14.50 alkaen luokassa L312 ja kielissä (Antti-Jussi Katila) tiistaisin klo 14.50 alkaen luokassa C308. Ilmoittautuminen etukäteen.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut toimivat Vihkon tiloissa ja järjestävät toimintaa oman suunnitelmansa mukaisesti. Heidän kanssaan tehdään paljon yhteistyötä.

4.4. Kerhotoiminta

Vihdin yhteiskoululla järjestetään Hobby Hour -harrastustunteja nuorille seuraavasti:

Kuntosalikerho järjestetään Balanssin tiloissa keskiviikkoisin klo 14.45-15.45.

Kuvispaja pidetään keskiviikkoisin klo 14.50-16.20 Vihdin yhteiskoulun kuvisluokassa. Paja on tarkoitettu 6.-9. luokkalaisille

Pelisuunnittelu- ja koodauspaja pidetään keskiviikkoisin klo 16-17. Paja on etänä ja siihen voivat osallistua kaikki Vihdin peruskoulujen 6.-9. luokkalaiset.

Parkourpaja pidetään torstaisin klo 15-16 Kirkonkylän liikuntahallilla ja sen lähialueilla. Paja on tarkoitettu 6.-9.luokkalaisille.

Näiden kerhojen lisäksi koulussamme pidetään käsityökerhoa tiistaisin koulupäivän jälkeen.

Koulun 8.luokkalaisilla on mahdollisuus maksuttomaan uintiharrastukseen.

4.5. Opiskeluhoolto

4.5.1. Opiskeluhoolto

Opiskeluhoolto on kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan ja opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta.

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

A) Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta.

Oppilasmäärä	358
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä	68
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä	57
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä	3
Koulukohtaisten pienluokkien määrä	3
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä	2

Erityisluokan opettajien määrä	8
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	5,5

B) Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut.

Opiskeluhoitohenkilöstön läsnäolo koulussa h/vko

Kouluterveydenhoitaja	24
Koululääkäri	6
Psykologi	12
Kuraattori	24

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

- Kouluterveyskyselyä ja koulun omia kyselyitä hyödynnetään opiskeluhoollon edistämiseksi.
- Opiskeluhoollon kaksi kertaa lukuvuodessa toteutettavat keskustelut kaikkien luokkien oppilaiden edustajien kanssa
- Luokkien oppimisryhmien toiminnan kehittäminen.
- Opettajien taitojen vahvistaminen aikuisten säännöllisten yhteisen keskustelujen avulla ja vinkkejä sekä tukea arkeen vuorovaikutustaitojen opettamiseen, ryhmäyttämiseen jne.
- Ennaltaehkäisevä toiminta kiusaamisen ehkäisyyn koulun ilmapiiriin vaikuttaminen moninaisilla tavoilla kuten esim. kouluvalmentajan oppitunneilla ja luokkakokohtaisilla tapaamisilla sekä luokanohjaajien tunneilla, joissa käsitellään tunne- ja vuorovaikutustaitoja.
- Työnjaon selkeyttäminen kiusaamistapausten selvityksessä. Tarkennetaan koulun käytänteitä ja samalla varmistetaan, että kaikki koulun aikuiset ovat tietoisia toimintatavoista.
- Tukihenkilötoiminta kiusatuille.
- Some vastuullisuus tunnit 7. luokkalaisille.
- Henkilökunta seuraa someilmiöitä ja jakaa tietämystä toistensa kanssa, jotta paremmin ymmärrettäisiin kulloisiakin ilmiöitä ja voisimme varautua niihin paremmin.
- Välituntitoiminnan kehittäminen: Liikuntavälitunnit, lauta- ja korttipeli-välkät, hiljainen välitunti, kunnan nuorisotoimen järjestämät teema-välitunnit viikoittain, erilaiset turnaukset. Tavoitteena on tarjota monenlaista toimintaa, jotta erilaisille oppilaille on mielekästä toimintaa. Mielekkällä välituntitoiminnalla vähennetään kiusaamista, ilkivaltaa ja muita ei toivottuja ilmiöitä sekä ennen kaikkea lisätään oppilaiden hyvinvointia.

Tänä lukuvuonna uutena resurssina kouluumme on saatu kouluvalmentaja koko koulun käyttöön. Kouluvalmentaja on matalan kynnyksen aikuinen, jolla on aikaa kohdata ja kuunnella oppilaita erityisesti vapaissa tilanteissa välitunneilla ja käytävillä. Kouluvalmentaja tekee yhteistyötä kaikkien koulun työntekijöiden kanssa ja on osa yhteisöllistä oppilashuoltoryhmää. Kouluvalmentajan työn tavoitteet liittyvät vahvasti lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä ennaltaehkäisevään toimintaan. Tavoitteita on:

- yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen
- yksinäisyyden ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy.
- kiusaamisen vähentäminen
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen
- työrauhan, turvallisen ilmapiirin ja hyvinvoinnin vahvistaminen

3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ammattilaisten ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen malli on esitelty 7. luokan vanhempainillassa. Iltaan osallistui myös oppilaita ja he esittelivät itse verso-, tukioppilas- ja oppilaskuntatoimintaa. Näin oppilaiden oma ääni saadaan kuuluviin. Koko vanhempainilta on toteutettu rastiyyppisenä, jolloin myös vanhemmat ovat pystyneet ryhmäytymään paremmin. Kouluvalmentaja esitteli omaa työtään ja toimia, joita koulussa tehdään koulun yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Koulu tekee yhteistyötä aktiivisesti Ankkuri -poliisin kanssa. Kirkonkylän ilmiöihin paneudutaan säännöllisillä palaverilla. Tätä on jatkettu jo puoletoista vuoden ajan ja toiminta jatkuu edelleen. Perhesosiaalityö ja lastensuojelu ovat esittelemässä toimintaansa henkilökunnalle, jotta kaikki tietoisuus näistä palvelista lisääntyisi. Yksittäisten oppilaiden kohdalla tehdään laajasti yhteistyötä molempien tahojen kanssa, jolloin myös huoltajat ovat mukana.

Koulunuorisotyön kanssa on vakiintuneet toimintatavat. Kouluvalmentaja toimii yhteyshenkilönä. Yhteistyötä on lisätty tälle lukuvuodelle mm. nuorisotiloissa pidettävät Mesta välitunnit. Seurakunta on osallistunut ryhmäytymispäiviin.

K-0 toimintaa ei ole koulussa vielä käynnistetty, mutta valmius siihen on.

4. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kuntakohtainen opiskeluhuollon suunnitelma, luku 3.4. ja 3.5, <https://www.vihti.fi/wp-content/uploads/2022/06/Kuntatasoinen-opiskeluhoitosuunnitelma-2022-2024.pdf>

Koulussamme toimii oppilaiden välillä tapahtuvien pienten ristiriitatilanteiden selvittämiseksi **vertaissovittelu (Verso)**, jossa toimivat koulutetut oppilaat ja ohjaavat opettajat. Vertaissovittelun tavoitteena on ennaltaehkäistä kiusaamista ja lisätä oppilaiden vastuunkantamista. Koulutetut sovittelijaoppilaat sovittelevat mm. nimittelyä, haukkumista sekä fyysisiä tilanteita kuten paineja ja tönimisiä. Jokainen koulumme oppilas voi ilmoittaa tapauksia joko suoraan tai Wilman kautta koulumme aikuisille.

Koulun aikuisista koostuva **kiusaamisen vastainen Nasta-tiimi** selvittää esiin tulevia kiusaamistapauksia, joissa kiusaaminen on ollut tahallista, toistuvaa ja toista alistavaa. Osapuolten kanssa käydään erikseen asiat läpi yksityiskohtaisesti, jonka jälkeen on seuranta. Kiusaamisista ilmoitetaan myös kaikkien osapuolten huoltajille. Mikäli kiusaamistapauksia ei ole selvitettävänä, jalkautuvat Nasta-tiimin jäsenet käytäville valvomaan ja juttelemaan oppilaiden kanssa. Huoltajat ja oppilaat voivat ilmoittaa meille kiusaamisesta myös Wilman kautta.

Vakavia kiusaamistapauksia ohjataan myös koulumme yksilölliseen oppilashuoltoon, jonka jäsenet moniammatillisesti puuttuvat kiusaamiseen ja miettivät keinoja kiusaamisen lopettamiseksi. Väkivaltatapauksissa tehdään yhteistyötä poliisin kanssa.

5. Toimenpiteet opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Yksiköt arvioivat säännöllisesti opiskeluhoitotyön toteutumista oman yksikkönsä osalta yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokouksissa sekä keväisin kuluneen **lukuvuoden arvioinnin yhteydessä**.

Koulun yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tehtäviin ei sisälly yksittäisten oppilaiden opiskeluhoitoasioiden käsittely. Näitä tehtäviä ei voi rehtorin päätöksellä muuttaa.

4.5.2. Yksilöllinen opiskeluhoito

Yksilöllinen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhoiton toimintaa ovat konsultaatiot, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.

Yksilöllinen opiskeluhoito toteutuu joko henkilökohtaisten opiskeluhoitopalvelujen kautta tai monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamisella. Asiantuntijaryhmä kootaan aina tapauskohtaisesti oppilaan tueksi ja oppijalla on oikeus vaikuttaa ryhmän kokoonpanoon. Oppijalla on lisäksi oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin säädettyssä määräjässä. Kiireellisyuden arvioi psykologi tai kuraattori.

Vihdin yhteiskoulussa on viikottaiset varaukset opiskeluhoiton henkilökunnalla keskiviikkoisin klo 8.00 - 8.30 ja 8.30 - 9.00. Tämän tarkoituksena on helpottaa ja nopeuttaa yksilöllisen opiskeluhoiton kokoonkutsumista. Myös muita aikoja voidaan käyttää tarvittaessa.

4.6. Lasten ja nuorten hyvinvointi

4.6.1. Kiusaamisen ehkäisy

Jokaisella nuorella on oikeus turvalliseen koulunkäyntiin. Pyrimme vahvistamaan turvallista ja luottamuksellista ilmapiiriä Vihdin yhteiskoulussa. Koulussamme panostetaan jatkossa vahvemmin systemaattiseen kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Kiusaamiseen puuttumisessa toteutetaan kunnan yhteistä mallia, joka tarkennetaan koulukohtaisesti. Tarkennamme myös kiusaamisen seuraamuksia.

Kiusaamisen selvittelyissä hyödynnetään jatkossa vahvemmin restoratiivista sovittelun toimintatapaa, jonka tavoitteena on saada oppilaat tunnistamaan, miten ajatukset ja tunteet vaikuttavat tekoihin. Restoratiivisessa sovittelussa keskeisenä tavoitteena on myös opetella nimeämään asioita, joita ristiriitatilanteessa osallisena ollut kokee tarvitsevänsä jotta konflikti saadaan ratkaistuksi.

Oppilaat opiskelevat neljä kertaa lukuvuodessa vaihtuvissa noin neljän hengen oppimisryhmissä. Ryhmien tarkoitus on työrauhan lisäksi tukea ryhmäytymistä ja edistää luokan yhteishenkeä sekä ehkäistä kiusaamista. Työskentelemällä useiden eri oppilaiden kanssa lukuvuoden aikana, oppii jokainen oppilas paremmin tuntemaan muita ja tämä osaltaan lisää ryhmäytymistä ja estää syrjäytymistä luokan sisällä sekä edistää kunkin oppilaan oppimista ja vuorovaikutustaitoja. Kaikki opettajat seuraavat oppitunneillaan tapahtumia ja puuttuvat herkästi erilaisiin tilanteisiin, jotka voivat liittyä kiusaamiseen tai kehittyä sellaiseksi. Oppimisryhmien toimintaa kehitetään, jotta oppilaat sitoutuvat paremmin toimimaan ennalta muodostetuissa ryhmissä.

Välitunneilla valvontaan nimetyt opettajat sekä kouluvalmentaja valvovat ja kiertelevät koulussa oppilaiden parissa. Tällä lisätään oppilaiden turvallisuutta ja puuttumista mahdolliseen ei toivottuun toimintaan. Pitkille välitunneille pyritään järjestämään myös ohjattua monipuolista toimintaa koulun taholta. Samoin kunnan nuorisotyöntekijät käyvät säännöllisesti koululla tapaamassa nuoria ja järjestävät ohjattua välituntitoimintaa. Näillä toimenpiteillä pyritään osaltaan estämään välitunneilla tapahtuvaa kiusaamista.

Luokanohjaaja seuraa oppilaiden koulunkäyntiä viihtyvyyden ja jaksamisen kannalta. Tarvittaessa luokanohjaaja pyrkii selvittämään mahdollisia luokan sisäisiä konflikteja ja kiusaamistapauksia. Mikäli huoltajilla herää huoli kiusaamisesta, pyydämme heitä ottamaan heti yhteyttä kouluunne, ensisijaisesti luokanohjaajaan.

Kouluvalmentaja käy pitämässä tunne- ja vuorovaikutustaito-teematunteja jokaiselle luokka-asteelle. Tuntien tavoitteena on ennaltaehkäistä sekä vähentää kiusaamista. Jatkossa täytyy vahvemmin huomioida myös sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen. Opettajien yhteissuunnittelukokouksissa keskustellaan tarpeen mukaan kiusaamiseen liittyvistä teemoista sekä tarkennetaan yhteisiä käytäntöjä kiusaamisen vähentämiseksi.

Kaikki koulumme oppilaat vastaavat joka syksy koulun omaan kiusaamiskyselyyn, jonka avulla pyrimme saamaan tiedon myös sellaisista kiusaamistapauksista, joista emme muuten tiedä. Teemme myös kiusaamattomuussopimukset vuosittain, jolla oppilaat sitoutuvat olemaan kiusaamatta. Teetämme 7. luokille vielä

uuden kyselyn keväällä varmistaaksemme, että mahdolliset kiusaamistapaukset tulevat aikuisten tietoon. Mikäli kiusaamista ilmenee tehdään tarvittavia toimenpiteitä.

Pyrimme hyödyntämään myös kouluterveyskyselyn tuloksia kiusaamisen ehkäisyssä sekä 8. -luokkalaisille laajan terveystarkastuksen yhteydessä tehdyn kyselyn luokkayhteenvetoa ja edellä mainittuun kyselyyn liittyvää huoltajille teetettyä omaa kyselyä yhteistyössä Karviaisen kanssa.

Yhteisöllisessä oppilashuollossa keskustellaan nuorten kanssa heidän näkemyksistään koulun kiusaamistilanteesta. Tarkoitus on saada oppilaiden näkemys siitä, miten he kokevat yhteisöllisyyden koulussa, kiusaamistilanteen ja sen jääkö kaikista toimenpiteistä huolimatta kiusaamista havaitsematta ja miten tällaiseen kiusaamiseen voisi puuttua sekä miten kiusaamistilanteiden hoitaminen koulussa ylipäätään onnistuu.

Vihdin yhteiskouluun on laadittu toimintamalli, jonka avulla esiin tulevia kiusaamistapauksia hoidetaan luokanohjaajan, Vertaissovittelun, kiusaamisen vastaisen Nasta-tiimin ja oppilashuollon avulla.

Koulussamme toimii oppilaiden välillä tapahtuvien pienten ristiriitatilanteiden selvittämiseksi vertaissovittelu (Verso), jossa toimivat koulutetut oppilaat ja ohjaavat opettajat. Vertaissovittelun tavoitteena on ennaltaehkäistä kiusaamista ja lisätä oppilaiden vastuunkantamista. Koulutetut sovittelevat mm. nimittelyä, haukkumista sekä fyysisiä tilanteita kuten paineja ja tönimisiä.

Koulun aikuisista koostuva kiusaamisen vastainen Nasta-tiimi selvittää esiin tulevia kiusaamistapauksia, joissa kiusaaminen on ollut tahallista, toistuvaa ja toista alistavaa. Osapuolten kanssa käydään erikseen asiat läpi yksityiskohtaisesti, jonka jälkeen on seuranta. Kiusaamisista ilmoitetaan myös kaikkien osapuolten huoltajille. Mikäli kiusaamistapauksia ei ole selvitettävänä, jalkautuvat Nasta-tiimin jäsenet käytäville valvomaan ja juttelemaan oppilaiden kanssa.

Vakavia kiusaamistapauksia ohjataan myös koulumme yksilölliseen oppilashuoltoon, jonka jäsenet moniammatillisesti puuttuvat kiusaamiseen ja miettivät keinoja kiusaamisen lopettamiseksi. Väkivaltatapauksissa tehdään yhteistyötä poliisin kanssa. Kouluvalmentaja toimii tarvittaessa tukihenkilönä kiusatuille. Tarvittaessa vakavissa kiusaamistilanteissa voidaan hyödyntää myös K-0, koulun ulkopuolisten ammattilaisten kiusaamisen selvittelytiimiä.

Jokainen koulumme oppilas sekä huoltajat voivat ilmoittaa kiusaamisesta joko kasvotusten tai Wilman kautta koulumme aikuisille, ensisijaisesti luokanohjaajalle. Suunnitelmissa on myös luoda sähköinen kysely, johon voi vastata koska tahansa anonyymisti, matalalla kynnyksellä, havaitsemastaan kiusaamisesta, johon toivoo koulun aikuisten puuttuvan.

4.6.2. Yhteisöllisyys

Vihdin yhteiskoulussa on ollut paljon erilaisia yhteisöllisyyttä tukevia tapahtumia ennen koronaa ja niitä pyritään mahdollisuuksien mukaan käynnistämään ja kehittämään tänä lukuvuonna laajasti. Koulussa järjestetään erilaisia teemapäiviä, kuten liikuntapäivä ja hyvinvointipäivä. Samoin koulussamme järjestetään perinteiset itsenäisyyspäivän-, joulun- ja kevätjuhlat. Kaksi 9-luokkaa aloittavat pitämään muutamana päivänä viikossa välipala-kioskia, jonka avulla he keräävät rahaa luokkaretkiä varten.

Oppilaskunnan tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä omalla toiminnallaan ja järjestämällä erilaisia teemapäiviä. Oppilaskunnan kautta on mahdollisuus vaikuttaa moniin asioihin koulussa. Oppilaskunnan hallituksen kautta voidaan kanavoida oppilaiden aloitteita ja vaikuttaa esimerkiksi koulun ruokalistaan sekä välituntivälineistöön.

Tukioppilaat järjestävät myös monenlaista yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Viikoittain he pitävät tukaripäivänavauksen, jonka korvaa ajoittain opettajien kanssa yhdessä pidetty rotiradio, jossa huumorin avulla muistutetaan koko yhteisön hyvinvointiin liittyvistä tärkeistä asioista. Tukioppilaat organisoivat myös erilaisia teemapäiviä.

Luokkien oppimisryhmät edistävät myös yhteisöllisyyttä ja ryhmään liittymistä osana opetusta. Tällä edesautetaan sitä, ettei yksikään oppilas jää ryhmätilanteissa ulkopuolelle tai yksin tai joudu edes jännittämään sitä, että otetaan mukaan. Tavoitteena on luoda toimivia vuorovaikutussuhteita turvallisissa puitteissa.

Kolme kummiluokkaa, 7K, 8C ja 8H (mahdollisuus neljään) on valittu osallistumaan Nuorisotoimen järjestämään toimintaan säännöllisesti. Kummiluokille järjestetään teematunteja luokkahengen nostattamiseksi sekä kiusaamisen ennalta ehkäisevänä toimintana. Myös muille luokille tarjotaan yksittäisiä teematunteja, joiden tavoitteena on muun muassa yhteisöllisyyden vahvistaminen. Kummiluokkatoiminnan ja teematuntien lisäksi Nuorisotoimi jalkautuu maanantaisin pitkällä välitunnilla ja torstaisin pitävät Mestaa, koulun yhteydessä olevaa nuorisotilaa, avoinna pitkällä välitunnilla. Kouluvalmentajan työnkuvaan kuuluu nuorisotoimen kanssa tehtävän yhteistyön koordinointi. Toimivan yhteistyön avulla pyritään reagoimaan nopeasti erilaisiin ilmiöihin ja muuttamaan tarvittaessa suunnitelmia yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kouluvalmentajan toimesta kehitetään välituntitoimintaa entisestään. Erityisesti koronan takia tauolle jääneitä toimintoja käynnistetään uudelleen, muun muassa välituntiliikuntaa sekä hiljaista välituntitoimintaa. Lisäksi välitunneille hankitaan erilaisia kortti- ja lautapelejä ja oppilaiden innostuksen mukaan järjestetään erilaisia turnauksia, kuten pingis- ja pöytäjalkapalloturnauksia. Lisäksi kouluvalmentaja kiertelee oppilaiden keskuudessa ja aktivoi erilaisiin kisailuihin. Välituntiaktiiviteettien tarkoituksena on tarjota mielekästä tekemistä ja näin vahvistaa positiivista yhteisöllisyyttä sekä samalla ehkäistä ei-toivottua käytöstä.

Koulujen ja oppilaitosten yhteisöllisessä työssä on tavoitteena myönteisen ryhmädynamiikan rakentaminen jokaisessa ryhmässä ja luokassa.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu keskiviikkoisin ja lukuvuoden aikana säännöllisesti mukaan otetaan oppilasedustus luokkatasoittain. Jokainen luokka valitsee keskuudestaan 1-2 oppilasta, jotka edustavat oppilaita. Luokat valmistautuvat oppilashuollon yhteisiin kokouksiin keskustelemalla oppilaiden kesken luokanohjaajan tunnilla asioista, joita haluavat tuoda käsittelyyn ja toisaalta niistä asioista, joista oppilashuolto haluaa lisätietoa oppilailta, jotta voidaan vaikuttaa positiivisella tavalla yhteisön toimintaan.

4.6.3. Ryhmäytyminen

Koulussamme ryhmäytymistä pyritään toteuttamaan monin eri tavoin.

Lukuvuoden ensimmäinen koulupäivä vietetään luokanohjaajan kanssa, jolloin kiinnitetään erityistä huomiota ryhmien toimivuuteen kaikilla luokka-asteilla. Tukioppilaat osallistuvat 7.-luokkien ensimmäiseen koulupäivään vetämällä erilaisia ryhmäytymisleikkejä. 8. ja 9.-luokkalaiset tekevät ryhmäytystehtäviä luokanohjaajan johdolla.

Jokaisen oppilaan rooli ja vastuu myönteisen luokkahengen syntyminen ja ylläpitämiseen on merkittävä. Yläkoulussa yksittäiset aineenopettajat ovat oppilaiden kanssa 1 - 4 tuntia viikossa, jolloin luokan sisäinen toiminta ja asenne positiivisen ryhmähengen ja oppimistilanteiden kannalta on merkittävä. Oppilaat ovat samassa ryhmässä liki 30 tuntia viikossa. Osassa oppiaineita on vaihtuvia kokoonpanoja. Kukin opettaja tarkkailee ja ohjaa oppilaiden toimintaa sekä tarvittaessa puuttuu. Erittäin tärkeää on saada oppilaat itse ymmärtämään oman toimintansa merkitys luokan hyvinvoinnille.

Nuorisotoimi järjestää 7. luokkalaisille ryhmäytymispäivän elokuussa ja tarvittaessa tammikuussa. Lisäksi tukioppilaat käyvät oppilaanohjauksen tunneilla leikittämässä 7. luokkalaisia erilaisilla ryhmäytymistä tukevilla leikeillä. 7. luokkien ryhmäytystä on lisätään myös kouluvalmentajan toimesta.

Pelkät yksittäiset ryhmäyttämispäivät ja- tunnit eivät riitä hyvän ryhmähengen ylläpitämiseen vaan tarvitaan säännöllistä asiaa edistävää toimintaa arjessa. Aikaisemmin mainitut oppimisryhmät ovat tärkeitä myös ryhmäytymisen kannalta, koska oppitunneilla vietetään suurin osa koulupäivistä. Oppimisryhmät edistävät myös ryhmäytymistä ja niiden avulla pyritäänkin pitkäjänteiseen vaikuttamiseen.

Oppitunneilla tapahtuvaan, jatkuvaan ryhmäytymiseen kiinnitetään lukuvuoden aikana erityistä huomiota. Keinona tähän on yhdessä koota ja muokata erilaisia opetusmenetelmiä, joissa voidaan opiskella ryhmissä. Ryhmäytymistä tukee myös vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, jonka edistämiseen oppituntien yhteydessä kerätään myös erilaisia toimintatapoja ja ideoita.

Lukuvuoden aikana kehitetään myös kuukausittaisten luokanohjaajan tuntien sisältöjä. Viime vuonna luokat tekivät Rovaniemen hyvinvoinnin vuosikellon mukaisia tehtäviä. Luokanohjaajien tunteiden tavoitteena on kehittää luokan sisällä positiivista ja oppimista tukevaa ilmapiiriä niin, että oppilaiden toisilleen antama palaute olisi positiivista ja hyvät asiat nostettaisiin keskiöön. Luokkatasotiimit suunnittelevat etukäteen seuraavan

luokanohjaajantunnin ohjelman omalle luokkatasolleen, niin että sisältö vastaa vahvemmin meidän koulun tarpeisiin.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Oppilaskuntatoiminta

Jokainen koulumme oppilas on Vihdin yhteiskoulun oppilaskunnan jäsen. Jäsenyys on maksuton ja antaa äänivallan oppilaskunnan vaaleissa. Kaikilla koulumme luokilla on oppilaiden valitsema luottamusoppilas ja varaluottamusoppilas. Luottamusoppilas osallistuu oppilaskunnan kokouksiin ja toimii luokkansa edustajana erilaisissa tehtävissä. Oppilaskunta on oppilaiden etujen valvoja ja pyrkii edistämään hyvinvointia ja viihtyvyyttä koulussa. Oppilaskunta kanavoi ja tuo kuuluville oppilaiden mielipiteitä. Oppilaskunnan käytännön asioiden hoitamisesta vastaa luottamusoppilasta muodostettava oppilaskunnan hallitus. Oppilaskunta tuo oppilaiden näkemyksiä ja ehdotuksia Tukevaan. Oppilaskunta vaikuttaa päivätyökeräyskohteen valintaan, osallistuu nuorisovaalien järjestämiseen, suunnittelee yhteisiä teemapäiviä ja tapahtumia sekä osallistuu koulukuvauksen järjestämiseen. Oppilaskunnan toimintaa ohjaava opettaja on Antti-Jussi Katila.

Tukioppilastoiminta

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on luoda turvallinen ja positiivinen yhteishenki Vihdin yhteiskouluun. Tukioppilaat ovat 8.- ja 9.-luokkalaisia. Heidän tehtävänä on auttaa ja tukea 7.-luokkalaisia ryhmäytymisessä. Tukioppilaat osallistuvat koulun arkeen järjestämällä mm. päivänavauksena tukariradion maanantaisin ja teemapäiviä. Tukariradio on kanava vaikuttaa oppilaiden asenteisiin ja koulun ilmapiiriin. Toiminnan lähtökohtana on ajatus, että jokaisella on oikeus tulla hyväksytyksi omana itsenään. Tukioppilastoiminnasta vastaa opettaja Essi Männikkö.

Vertaissovittelu

Vihdin yhteiskoulussa esiin tulevia kiusaamistapauksia hoidetaan vertaissovittelun, Nastan eli kiusaamisen vastaisen tiimin ja oppilashuollon avulla.

Koulussamme toimii oppilaiden välillä tapahtuvien pienten ristiriitatilanteiden selvittämiseksi vertaissovittelu (Verso), jossa toimivat koulutetut oppilaat ja ohjaavat opettajat. Vertaissovittelun tavoitteena on ennaltaehkäistä kiusaamista ja lisätä oppilaiden vastuunkantamista. Sovittelijat ryhmäyttävät 7.-luokkalaisia ja ohjaavat heidät tekemään kiusaamattomuussopimuksen. Sopimus uusitaan 8. luokalla. Jokainen koulumme oppilas voi ilmoittaa tapauksia joko suoraan tai Wilman kautta koulumme aikuisille. Verso-koulutustilaisuus järjestetään Verso-oppilaille vuosittain. Vertaissovittelutoiminnasta vastaa opettaja Ralf Lipp.

Oppilaiden vaikuttaminen koulun arjessa

Yhdeksännet luokat järjestävät tapajuhlan, jossa juhlatoimikunta valitsee teeman ja ohjelman ja juhla toteutetaan yhdessä. Seitsemäs- ja kahdeksaluokkalaisista kootaan juhlaan ryhmä tarjoilijoita, jotka koulutetaan tehtävään.

Oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat liikunta- ja hyvinvointipäiviin rasteja.

Kunnan ruokapalvelu järjestää vuosittain kolme toiveruokapäivää oppilaiden toiveiden perusteella.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on turvata mahdollisimman onnistunut koulunkäynti. Hyvällä yhteistyöllä kaikkien vanhempien kanssa voidaan edesauttaa onnistumista ja myös ehkäistä mahdollisten ongelmien syntymistä sekä helpottaa niiden ratkaisemista. Vihdin yhteiskoulun vanhempainyhdistys toimii vanhempien edustajana suunniteltaessa ja kehitettäessä koulun toimintoja. Vanhempainyhdistyksen haasteena on ollut saada aktiivisia toimijoita.

Oppilaan luokanohjaaja pitää yhteyttä oppilaan huoltajaan ensisijaisesti sähköisen oppilastietojärjestelmä Wilman avulla. Koulu lähettää viestejä koteihin Wilma- ja paperitiedotteilla. Tietoa koulun toiminnasta saa myös Vihdin yhteiskoulun Facebook- ja Instagram-sivuilta. Huoltajat saavat tunnukset Wilmaan, jolloin on mahdollista seurata oman huollettavan opiskeluun liittyviä asioita. Huoltajat selvittävät huollettaviensa poissaolot ensisijaisesti Wilman kautta. Luokanohjaajalla on keskeinen rooli oppilashuollossa ja oppilaan oppimisen tuen eri vaiheissa sekä näihin liittyvässä yhteydenpidossa kodin kanssa.

Vihdin yhteiskoulun vanhempainiltoja on kehitetty aktiivisempaan vuorovaikutukseen vanhempien kanssa. Luokkatasojen vanhempainillat toteutetaan eri tavoin. Vanhempainilloilla pyritään lisäämään huoltajien osallisuutta koulun toiminnan kehittämiseen.

7. luokkien ensimmäinen vanhempainilta järjestetään Vihkossa. Vanhempainillalla pyritään luomaan edellytykset koko yläkoulun kestäväan hyvään yhteistyöhön huoltajien kanssa. Illassa korostuu vuorovaikutus ja se toteutetaan siten, että vanhemmat kiertävät oman lapsensa luokan vanhempien kanssa eri pisteissä. Tällä tavoitteellaan hyvän yhteistyön keskeisiä periaatteita; kuulemista, kunnioitusta, luottamusta ja vuoropuhelua. Illan tavoitteena on synnyttää aito kasvatuskumppanuus huoltajien kanssa. Samalla tarjotaan mahdollisuus vanhempien keskinäiseen vuorovaikutukseen ja vertaistukeen.

7. luokalla järjestetään vanhempainvartit, johon osallistuvat oppilas, huoltaja/huoltajat sekä luokanohjaaja.

Kevätlukukaudella 7.-luokkalaisille oppilaille ja heidän vanhemmilleen valinnaisaineilta etäyhteydellä. Ennen vanhempainiltaa oppilaat saavat valinnaisaineoppaat.

8. luokkien luokanvalvojat kutsuvat luokkiensa huoltajat ja oppilaat keväällä järjestettävään oppimiskeskusteluun. Henkilökohtaisella tapaamisella pyritään lisäämään yhteistyöhön osallistuvien huoltajien määrää ja sitoutumista. Vahvistamalla yhteistyötä huoltajien kanssa pyritään vaikuttamaan koko ikäluokan ja yksittäisen nuoren opiskeluun ja toimintaan.

9. luokkien huoltajille ja oppilaille järjestetään syyslukukaudella messutyypinen jatkokoulutusilta Nummelassa.

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa *eskarista ekalle -tiimi*, joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisiä luokkia opettavat osa-aikaisen erityisopetuksen opettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla (rehtori, apul. rehtori).

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkymä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset konsultaatiot erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhoollollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Erityisen tuen päätökset tekee helmikuun loppuun asti varhaiskasvatuspäällikkö ja siitä eteenpäin opetuspäällikkö.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot.

Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun nivelvaiheen tiimi aloittaa toimintansa lokakuussa 2022. Tiimi rakentuu pääsääntöisesti kuudensien luokkien oppilaita opettavista ja yläkoulussa heitä vastaanottavista osaaikaisen erityisopetuksen opettajista. Tiimin tavoitteena on luoda sujuvuutta sekä yhteisillä kriteereillä toteutuvaa laatua nivelvaihteyhdykseen.

Ensimmäisessä tapaamisessa arvioidaan tähän asti tehdyn nivelvaihteyhdytyksen sujuvuus: mitä hyviä käytänteitä ja mitä haasteita on ollut sekä pohditaan edellisten vuosien kehitystyön pohjalta, mikä on tärkeää ja mitä pitäisi muuttaa.

Tiimi luo yhteistyössä rehtorien kanssa askelmerkit tulevalle nivelvaihteyhdytykselle. keskeiset teemat ovat

- Pienluokille menevien prosessi
- Nivelvaiheen lakisäätöiset tuen tarkistukset tammi-helmikuussa.
- Tiedonsiirto koulujen välillä, prosessi ja aikataulut
- Muuta huomioon otettavaa

5.4. Muut yhteistyötahot

Yhteistyötä järjestetään koulun yhteistyökumppaneiden kanssa. Yhteistyö nuorisoi-, kirjasto-, liikunta- ja kulttuuritoimen, poliisin sekä seurakuntien, järjestöjen, yritysten ja muiden lähiympäristön toimijoiden kuten luontokoulujen, museoiden ja nuorisokeskusten kanssa lisää oppimisympäristöjen monipuolisuutta ja tukee koulun kasvatustehtävää.

Vihkossa sijaitsevat myös kirkonkylän kirjasto ja kirkonkylän nuorisotila, joiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Kirjasto muun muassa järjestää monipuolista kirjavinkkausta ja lautapelipajoja. Oppilaiden on mahdollista käyttää kirjastoa pitkän välitunnin aikana.

Nuorisotoimi on mukana seitsemäsluokkalaisten ryhmäytymispäivässä sekä tarjoaa erilaisia teema-tunteja sekä kummiluokkatoimintaa. Nuorisotoimi on läsnä myös välitunneilla 1-2 kertaa viikossa.

Keväällä pidettävän pelipäivän järjestelyihin pyritään saamaan mukaan yhteistyökumppaneita.

9.-luokkalaiset voivat tehdä halutessaan toukokuussa retken johonkin kotimaan kohteeseen.

Vihdin yhteiskoulun tekee aktiivista yhteistyötä Ankkuri-poliisin kanssa. Yhteistyötä tehdään vuosittain Luksian, Vihdin lukion ja Vihdin seurakunnan kanssa. Vihdin seurakunta on mukana 7.-luokkalaisten ryhmäytymispäivässä ja järjestää 8.-luokkalaisille rippikouluinon.

Vanhempainyhdistyksen järjestämässä turvallisuuspäivässä on mukana eri tahoja, esimerkiksi puolustusvoimat, pelastuslaitos sekä paikallisia yrityksiä.

Vihdin yhteiskoulun vertaissovittelijakoulutuksessa koulutetaan yläkouluversojen lisäksi myös alakoulujen oppilaita.

Koulussamme kahdeksaluokkalaisten osallistuvat Taidetestaajatapahtumaan.

Koulu tekee aktiivista yhteistyötä eri veteraanijärjestöjen kanssa ja on mukana muun muassa talvisodan päättymisen muistopäivässä ja Lotan päivän seppelleenlaskussa. Koulun oppilaat toimivat veteraanijuhlissa tarjoilijoina.

Kirkonkylän kuntosali Balanssissa jatkuu oppilaille ilmainen kuntosalikerho keskiviikkoisin klo 14.30-16. Paikalla on ohjaaja NuPSin kautta.

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Monialainen oppimiskokonaisuus ja laaja-alainen osaaminen

Vihdin yhteiskoulussa toteutetaan eri oppiaineiden ja yhteistyötahojen kanssa oppimiskokonaisuuksia, joissa oppilaat ovat mukana ideoimassa ja suunnittelemassa niiden sisältöä ja toteutusta. Näiden monialaisten oppimiskokonaisuuksien teemat ja kesto vaihtelevat yhdestä päivästä aina koko vuoden mittaiseen teemaan. Lukuvuonna 2022-2023 koulun monialaisen oppimiskokonaisuuden teema on: "Kestävä elämä - Miten vaikutan kestävään tulevaisuuteen ja ympäristöön omilla valinnoillani?" Teemaan liittyy muun muassa seuraavat aiheet: ilmasto- ja ympäristökysymykset, kestävä elämäntapa ja merkityksellinen elämä. Monialainen oppimiskokonaisuus alkaa opettajien osalta Arto O. Salosen alustuksella 4.10.2022 otsikolla: Kestävä tulevaisuus - millainen se on ja kuinka se tehdään todeksi.

Oppilaiden osalta monialainen oppimiskokonaisuus alkaa logokilpailulla sekä Veden vartija - elokuvanäytöksellä oppilaille Vihdin kinossa 27.10.2022. Elokuvan yhteydessä julkistetaan logokilpailun voittaja ja logoa käytetään teemaan liittyvien tapahtumien ja oppituntien yhteydessä. Joulukuussa koululla on WWF:n vierailuja teemaan liittyen. Lokakuun ja huhtikuun välillä opettajat pitävät teemaan liittyviä tunteja kaikille ryhmille. Monialainen oppimiskokonaisuus päättyy yhteiseen tapahtumaan huhtikuussa 19.4.2023.

VALINNAISAINHEET

Vihdin kunnassa valinnaisaineita opiskellaan kuusi vuosiviikkotuntia 8. ja 9. luokalla. Valinnaisaineet toteutetaan kolmena pitkäkestoisena valintana. Valinnat suoritetaan 7. luokan kevätlukukauden aikana. Valinnaisaineita ovat 8. luokalla espanja B2-kielenä, kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta, luonto tutuksi (biologia), matematiikan kurssi tulevaisuuden osaajalle, monimuotoinen ilmaisutaito, musiikki, taloustaito, tekninen työ ja tekstiilityö. 9. luokan valinnaisaineet ovat espanja B2-kielenä, kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta, matematiikan kurssi tulevaisuuden osaajalle, mediakurssi, musiikki, saksa B2-kielenä, taloustaito, tekninen työ ja tekstiilityö. Näitä opiskellaan kaksi tuntia viikossa kahden vuoden ajan. Arviointi suoritetaan syys- ja kevätlukukaudella numeroarvosanoin 4-10.

BIOLOGIA - LUONTO TUTUKSI

8. luokan tavoitteet

Tavoitteena on lisätä tietoja ja taitoja luonnossa liikkumiseen, vahvistaa luontosuhdetta, kannustaa eräharrastuksiin ja moninaiskäyttöön (esim. marjastus ja sienestys) sekä lisätä luontoharrastuksiin liittyviä kädentaitoja.

8. luokan sisällöt

Tutustumme mm. retkeilyyn, lintuharrastukseen, kalastukseen sekä niissä käytettäviin välineisiin ja menetelmiin. 8. luokalla teemme mm. perhoja, pilkkejä ja värikoukkuja, opettelemme solmuja, tulentekoa ja muita taitoja. Käymme läpi eri kalastusmuotoja, niihin käytettäviä välineitä ja käytännön taitoja. Opettelemme tunnistamaan yleisimpiä lintulajeja, keräämme lintuhavaintoja ja seuraamme mm. kevätmuuttoa Kirkkojärvellä ja rakennamme linnunpönttöjä. Käymme myös jäättilanteen salliessa pilkillä.

9. luokan tavoitteet

Laajennamme tietoja ja taitoja samoista aiheista kuin 8. luokalla, lisäksi perehdymme metsästykseen, mm. sen eri tapoihin, lainsäädäntöön, välineisiin ja saaliin käsittelyyn. Lisäksi tutustumme Tunturi-Lapin luontoon. Lintuharrastukseen paneudutaan vielä tarkemmin.

9. luokan sisällöt

Teemme lisää mm. perhoja, pilkkeitä ja värikoukkuja. Tutustumme myös Tunturi-Lapin luontoon, tunnetuimpiin kohteisiin sekä Pohjoismaiden korkeimpiin huippuihin matkakertomuksin, kuvin ja nettitietojen avulla. Luontokuvaus osana retkeilyä ja mm. maisema- ja lintukuvaus on aiheena. Tärkeimmät lintuharrastuspaikat, lintutornit ja muutonseurantapaikat käydään läpi koko Suomesta.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Kurssin numeroarvosanaan vaikuttavat tuntiaktiivisuus, kiinnostus käsiteltäviin asioihin

ja kursseilla tehtyjen tehtävien taso sekä niissä kehittyminen yksin ja yhdessä muiden kanssa.

ESPANJA (B2-kieli)

8. luokan tavoitteet

Tutustutaan uuteen kieleen ja espanjankielisiin maihin ja niiden kulttuuriin. Käydään läpi perussanastoa, rakenteita ja pieniä vuoropuheluja. Opetellaan ääntämistä, intonaatiota, puhumista ja kirjoittamista ikätasolle sopivalla tavalla. Harjoitellaan persoonapronomineja sekä sinuttelun ja teitittelyn eroa, säännöllisten verbien persoonamuotoista taivutusta preesensissä sekä neljän eri olla-verbien muodostusta ja käyttöä. Tutustutaan substantiivien artikkeleihin ja sukuihin sekä adjektiivien taivutukseen Opetellaan etsimään tietoa uudesta kielestä ja harjoitellaan helppoja vuoropuheluita rohkeasti yhdessä muiden kanssa. Pohditaan erilaisia oppimistapoja: kuunteleminen, lukeminen, kirjoittaminen, toistaminen, kääntäminen.

8. luokan sisällöt

Osaan tervehtiä, esitellä itseni ja perheeni sekä kertoa harrastuksistani ja asuinpaikastani. Opin lukusanat, viikonpäivät, kuukaudet ja tärkeimmät prepositiot. Tiedän, että substantiiveilla on suvut ja artikkelit. Tunnistän tavallisimmat adjektiivit ja tiedän, miten ne taipuvat. Pystyn muodostamaan kysymys- ja kieltolauseita ja taivuttamaan verbejä persoonamuodossa. Äännän kieltä ymmärrettävästi ja uskallan puhua parini ja ryhmäni kanssa. Harjoittelen arkipäivän perussanastoa ja rakenteita. Tutustun kielialueen kulttuuriin.

9. luokan tavoitteet

Opetellaan arvioimaan omaa oppimista ja edistymistä. Osallistutaan aktiivisesti pariharjoituksiin ja ryhmän toimintaan. Laajennetaan sanavarastoa ja harjoitellaan kieltä erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstien parissa ja pyritään ymmärtämään viestien keskeisin sisältö. Käydään läpi uusia kielen rakenteita varsinkin verbeihin liittyen. Opetellaan tuottamaan tekstiä puhumalla ja kirjoittamalla yhä enemmän ja perehdytään laajan kielialueen kulttuurin erityispiirteisiin sekä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluviin ilmauksiin.

9. luokan sisällöt

Opin asioimaan arkipäivän tilanteissa kuten kaupassa, kahvilassa ja ravintolassa. Osaan kertoa itsestäni ja koulunkäynnistäni sekä kysyä ja neuvoa tietä. Opin kellonajat, paikanilmaukset, refleksiiviverbit, vokaalia vaihtavat verbit ja datiiiverbit (gustar, encantar, interesar, parecer). Uskallan puhua virheitä pelkäämättä. Tutustun Espanjan ja Ibero-Amerikan kulttuurin ja ääntämisen erityispiirteisiin. Harjoittelen eri viestintätilanteita sekä kommunikaation kannalta hyödyllisten sanontojen ja rakenteiden käyttöä

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanaan vaikuttavat koetulosten lisäksi tuntityöskentely, kirjalliset tuotokset, kotitehtävien suorittaminen, opiskelutaidot ja yhteistyökyky. Suullisen kielitaidon kehittymistä arvioidaan havainnoimalla parityöskentelyä sekä mahdollisten suullisten esitysten ja kokeiden avulla.

Päättöarvioinnissa osaamisen taso suhteutetaan vieraan kielen B2-oppimäärän mukaisiin valtakunnallisiin kriteereihin.

KOTITALOUS

8. luokan tavoitteet

Oppilas syventää yhteisen kotitalouden oppitunneilla saamia tietoja ja taitoja ja opettelee suunnittelemaan ja aikatauluttamaan työskentelyään. Oppilas syventää erilaisten ruuanvalmistusmenetelmien osaamistaan huomioiden taloudellisuuden ja kestävä kehityksen. Oppilas tutustuu suomalaiseen tapa-, juhla- ja perinnekulttuuriin.

8. luokan sisällöt

Arkiruokien valmistusta soveltaen eri raaka-aineita, kodin juhliin tutustuminen, juhlatarjoilun suunnittelu ja toteuttaminen, kierrättäminen ja ekologiset valinnat.

9. luokan tavoitteet

Oppilas soveltaa yhteisen kotitalouden sekä edellisvuoden valinnaiskotitalouden oppitunneilla saamia tietoja ja taitoja ja suunnittelee ja aikatauluttaa omaa työskentelyään sekä soveltaa ruuanlaitossa itselleen sopivia raaka-aineita ja ruuanvalmistusmenetelmiä. Oppilas tutustuu vieraiden maiden tapa- ja ruokakulttuuriin. Oppilas harjoittelee ennakkoluulottomuutta uusien makujen ja raaka-aineiden käyttöön.

9. luokan sisällöt

Arkiruokien valmistusta soveltaen eri raaka-aineita ja reseptejä, ruokaohjeiden muokkaaminen omaan tarkoitukseen sopivaksi. Eri maiden tapa- ja ruokakulttuurien opiskelu, vieraiden maiden keittiöiden uusiin makuihin tutustuminen.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan käytännön toimintataitojen, tiedonhallinta- ja yhteistyötaitojen osaamisesta. Näitä taitoja mitataan tuntityöskentelyn lisäksi erilaisilla käytännön työkokeilla, kirjallisilla tehtävillä sekä itse- ja vertaisarvioinneilla.

KUVATAIDE

8. luokan tavoitteet

Tavoitteena on tarjota oppimisympäristöjä ja työtapoja, joilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttäminen sekä niiden luova soveltaminen. Valinnaisessa kuvataiteessa yhdistellään tekniikoita ennakkoluulottomasti, kannustetaan omaan rohkeaan ajatteluun sekä ilmaisuun. Tunneilla tuetaan oppilaan omaa vapautta ideointiin sekä työskentelyyn. Kriittistä ajattelua kehitetään ja taiteella vaikuttamisen keinoja harjoitellaan. Oppiminen on tutkivaa ja työskentely pitkäjänteistä. Ajanhallinnan opettelu on myös kekskeisessä roolissa projektimuotoisessa oppimisessä. Oman työskentelyprosessin taltiointia harjoitellaan.

8. luokan sisällöt

Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja. Sisältöjä valitaan myös monipuolisesti rakennetuista, luonnon ympäristöistä, mediasta sekä taiteen eri ilmiöistä. Tunneilla syvennyttään monipuolisesti perinteisiin tekniikoihin, kuten maalaukseen ja piirustukseen sekä tehdään myös jonkun verran sähköisiä töitä, jolloin oppilaat saavat itse valita syventyvätkö töissään valokuviiin, animaatioon, elokuvaan tai muuhun itseä kiinnostavaan mediaan. Tunneilla tulevat tutuiksi myös mm. elävänmallin piirustus ja kolmiulotteinen tekeminen.

9. luokan tavoitteet

Opetustilanteissa luodaan aktiiviseen kokeilemiseen ja harjoitteluun rohkaiseva ilmapiiri. Ajanhallinta, tutkiva työskentelytapa, omien ideoiden sekä tavoitteiden asettaminen on entistä suuremmissa roolissa. Taltioidaan omaa työskentelyprosessia portfolioon ja arvioidaan omaa luovaa prosessia sen pohjalta.

9. luokan sisällöt

Yhdeksännellä luokalla syvennämme jo opittua entisestään ja ohjattu oman suunnittelun osuus kasvaa merkittävästi. Tutustumme entistä ennakkoluulottomammin materiaaleihin ja sovellamme tekniikoita rohkeasti. Valinnainen kuvataide päättyy yhdeksännen luokan kevääseen, jolloin teemme vapaa-aiheisia ja mahdollisesti hyvinkin poikkeusteollisia päättöitä. Opiskelu on entistä projektiluontoisempaa ja siinä painotetaan oppilaan omaa ilmaisua, kekseliäisyyttä sekä ongelmanratkaisutaitoa.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan projektinhallinta- ja ongelmanratkaisutaidoista, soveltamisesta sekä ilmaisun rohkeudesta ja kekseliäisyydestä. Taitoja mitataan tuntityöskentelyn ja valmiiden projektien lisäksi mm. itse- ja vertaisarvioinneilla.

KÄSITYÖ

Valinnainen käsityö on jatkoa seitsemännellä luokalla opiskellulle käsityölle, jossa yhdistyy tekstiilityön ja teknisen työn yhteiset sisällöt (katso kuvaukset valinnaisen tekstiilityön ja valinnaisen teknisen työn kohdalta). Voit seitsemännen luokan tavoin valita pääasiallisen suuntautumiskohteesi, mutta molempia käsityön osa-alueita toteutetaan jossain määrin lukuvuoden aikana.

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanaan vaikuttaa valmistuneitten käsityötuotteiden lisäksi oppilaan kyky hallita kokonaista käsityöprosessia, johon kuuluu tuotteen ja valmistuksen suunnittelu, tuotteen valmistus ja oman toiminnan arviointi. Lisäksi arviointiin vaikuttaa oppiainetta kohtaan osoitettu innostus ja tuntiaktiivisuus. Taitoja mitataan tuntityöskentelyn ja valmiiden töiden lisäksi mm. itsearviointilla ja vertaispalautteella.

LIIKUNTA, kuntoa ja iloa liikkumisesta

Tämä valinnaisaine on sinulle, jos haluat liikkua ja pelata enemmän. Haluat kehittää fyysisiä kykyjä ja sinulla on hyvä liikkumisen motivaatio. Aineen tavoitteena on tukea liikunnan tavoitteita ja lisätä liikuntaa istuma painotteiseen koulupäivään. Aine tarjoaa onnistumisen elämyksiä ja positiivisia kokemuksia. Syvennetään liikuntatunneilta tuttuja lajitaitoja ja kokeillaan koulun mahdollisuuksien mukaan uutta. Pallopelejä pelataan erilaisissa joukkueissa ja reilun pelin periaatteella. Liikutaan koulun lähimaastoissa vuodenaikojen mukaan ja kehitetään perusliikkumistaitoja. Oppilaat ovat mukana tuntien suunnitteluissa.

8. luokan tavoitteet

Lisätä liikunta koulupäivään. Nostaa oppilaiden osaamista oman fyysisten kykyjen arvioimisessa ja kehittämisessä. Tarjota positiivisia kokemuksia liikunta tehtävien suorittamisessa.

8. luokan sisällöt

Monipuoliset tehtävät, leikit, harjoitteet ja pelit. Harjoitellaan voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta. Oppilaat oppii arvioimaan, ylläpitämään ja kehittämään fyysistä toimintakykyä. Pari- ja ryhmätehtävät, missä opitaan ottamaan toiset huomioon sekä auttamaan ja avustamaan muita. Opitaan pitkäjänteisesti ponnistelemaan yksin ja yhdessä muiden kanssa tavoitteen saavuttamiseksi. Kuntoharjoittelu.

9. luokan tavoitteet

Lisätä positiivisia liikkunnallisia elämyksiä. Opitaan pari ja ryhmäohjausta. Parannetaan fyysisiä ominaisuuksia ja opitaan laatimaan itselle treeniohjelma.

9. luokan sisällöt

Monipuoliset liikunnalliset tehtävät, missä syvennetään lajituntemusta. Pari- ja ryhmätehtävät, joissa opitaan ohjaamaan. Kehitetään fyysisiä ominaisuuksia ja opitaan laatimaan itselle treeniohjelma. Liikkumismuotojen harjoittelu, joukkuepelit ja ohjaus.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan oppimisesta ja osallistumisesta tunneilla.

MATEMATIIKAN KURSSI TULEVAISUUDEN OSAAJALLE

8. luokan tavoitteet

Kahdeksannella luokalla tavoitteena on kehittää loogista päättelykykyä ja ongelmanratkaisutaitoja sekä syventää tasogeometrian osaamista.

8. luokan sisällöt

Kurssilla käydään läpi erilaisia ongelmanratkaisu- ja päättelytehtäviä. Lisäksi kurssilla perehdytään syvällisemmin tasogeometriaan, harjoitellen esimerkiksi lauseen todistamista ja erilaisia geometrisia piirrostehtäviä. Tutustutaan myös piirrosten tekemiseen geogebra-ohjelmalla.

9. luokan tavoitteet

Yhdeksännellä luokalla tavoitteena on syventää oppilaiden aritmetiikan ja algebran taitoja, ja antaa heille hyvät valmiudet jatko-opintoihin.

9. luokan sisällöt

Kurssilla kerrataan keskeiset asiat yläkoulun algebrasta, kuten potenssi kaavat, polynomien laskutoimitukset ja yhtälön ratkaiseminen. Tämän lisäksi opiskellaan muistikaavojen käyttöä, tekijöihin jakamista sekä murtolausekkeiden yhteen-, vähennys-, kerto-, ja jakolaskuja. Harjoitellaan täydellisen toisen asteen yhtälön ratkaisukaavan käyttöä.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan työskentelytaidoista, aktiivisuudesta ja matemaattisesta osaamisesta. Näitä mitataan jatkuvalla näytöllä, jolla tarkoitetaan aktiivista tuntityöskentelyä, omia kirjallisia tuotoksia, kirjallisia kokeita sekä itse- ja vertaisarviointia.

MONIMUOTOINEN ILMAISUTAITO

Ilmaisutaito yhdistää kaikkia taito- ja taideaineita soveltamalla niissä saatuja tietoja ja taitoja kokemuksellisesti sekä toiminnallisesti. Ilmaisutaidon tunneilla on siis mahdollisuus ottaa kaikki kyvyt käyttöön. Oppitunneilla harjoitellaan sanallista, sanatonta ja kuvataiteellista ilmaisua. Käydään läpi kehon, äänen ja eleiden harjoituksia, improvisoidaan, maalataan, piirretään, kuvataan, tehdään pieniä esityksiä ja kehitetään yleisesti omaa rohkeutta itseilmaisuuksiin kohtaavassa ja hyväksyvässä ilmapiirissä.

Ilmaisutaidon valinnainen kurssi sisältää perusharjoituksia liikkeen, tunteiden, kehon, äänen ja esiintymisrohkeuden sekä kirjoittamisen alalta. Menetelminä käytetään mm. improvisointia, kuvataidetta, suullista ja kirjallista viestintää ja teatteri-ilmaisua.

8. luokan tavoitteet

Tutustutaan ilmaisutaidon eri muotoihin ja löydetään jokaiselle oppilaalle hänelle sopiva tapa ilmaista itseään.

8. luokan sisällöt

Puhutaan, pohditaan, kirjoitetaan, kuvataiteillaan, askarrellaan, etsitään ja löydetään muun muassa edellä mainittujen taidemuotojen avulla taiteen tekemisen hauskuus ja luovuuden ilo.

9. luokan tavoitteet

Ilmaisuuun rohkeutta ja varmuutta eri keinoilla. Syvennetään ilmaisutaidon muotoja, joille on luotu pohja kahdeksannella luokalla. Kehitetään taitoa katsoa ja arvioida taiteen eri muotoja kriittisestikin. Harjoitellaan taitoa kehittää ja toimia ryhmässä yhtenä jäsenenä, mutta aktivoitua myös itsenäisesti toimintaan mukaan.

9. luokan sisällöt

Kootaan yhdessä ja erikseen kokonainen teos, joka voi olla esimerkiksi esitys, näyttely tai tekstimuotoinen kokonaisuus.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan ilmaisun rohkeudesta ja kekseliäisyydestä. Arviointiin vaikuttavat oppiaineen sisällä eri taidemuotoja kohtaan osoitettu innostus ja tuntiaktiivisuus. Taitoja mitataan tuntityöskentelyn ja valmiiden töiden lisäksi mm. itse- ja vertaisarvioinneilla.

MUSIIKKI

Tutustutaan monipuolisesti eri musiikkityyleihin - ja lajeihin itse musisoiden, kuuntelemalla, ryhmitöillä jne. Ryhmä toimii bändinä, jonka tavoitteena on esiintyä. Opetellaan laulamaan ja soittamaan kitaraa, ukulelea, kosketinsoittimia ja lyömäsoittimia. Ei taitovaatimuksia.

8. luokan tavoitteet

Vahvistaa omaa soitto- laulutaitoa ja harjoitella ohjelmistoa. Kehittää yhteismusisointi taitoja. Oppia lisää musiikki terminologiaa. Suunnitella ja toteuttaa musiikkiesitys. Oppia arvioimaan omaa kehitystä. Harjoitellaan lisää improvisointia sekä tehdään pieniä kokeiluja omien sävellysten tekemisestä. Mikäli kiinnostusta on niin voi myös harjoitella äänityskäytänteitä. Käytössä on myös studio.

8. luokan sisällöt

Elokuvamusiikki, ooppera, suomalainen musiikki.

9. luokan tavoitteet

Omien taitojen kehittämistä jatketaan. Esitysten tekeminen yhdessä. Lisää improvisointia ja ohjelmistoa.

9. luokan sisällöt

Jazz, musiikin historiaa, säveltäjiä valinnan mukaan.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvioinnissa vaikuttavat tuntiaktiivisuus, omien taitojen kehittäminen, kiinnostus ainetta kohtaan, asetettujen tavoitteiden saavuttaminen sekä ryhmässä ja yksilönä toimiminen.

SAKSA (B2-kieli)

8. luokan tavoitteet

8.-luokalla tutustutaan saksankielisiin maihin, tapoihin ja kulttuuriin. Tavoitteena on oppia ääntämistä, puhumista ja kirjoittamista arkipäivän viestintätilanteissa. Kommunikaation kannalta harjoitetaan perusrakenteita ja sanastoa, jotta ymmärretään pääasiat helposta puhutusta ja kirjoitetusta kielestä.

8. luokan sisällöt

Itsestä ja lähipiiristä kertominen, tervehtiminen, koulu, vapaa-aika ja harrastukset. Opetellaan numeroita, pronomineja, verbin taivutusta, substantiiveja ja päälauseen sanajärjestystä. Opiskellaan ajanilmauksia, kellonaikoja, kysymys- ja kieltosanoja ja verbin sijamuotoja. Harjoitellaan fraaseja ja kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluva sinuttelu ja teitittely.

9. luokan tavoitteet

9.-luokalla oppilaat asettavat omia tavoitteita itselleen, arvioivat omaa oppimista ja edistymistä opiskelun aikana. Laajennetaan sanavarastoa ja tutustutaan kielialueen kulttuurin ominaispiirteisiin. Harjoitellaan eri kielenkäyttötilanteita, opiskellaan lisää kielen rakenteita ja kommunikoidaan parin ja ryhmän kanssa. Oppilaita kannustetaan löytämään itselle sopivia tapoja oppia uutta kieltä ja rohkaistaan käyttämään kielitaitoa myös oppituntien ulkopuolella.

9. luokan sisällöt

Kaupassa, kahvilassa ja ravintolassa asioiminen, tien kysyminen ja neuvominen, säästä ja ruoasta keskustelu sekä asuminen. Opiskellaan modaaliapuverbejä, menneen ajan aikamuoto, sijamuotoja sekä harjoitellaan passiivia ja sivulauseita. Opetellaan tuottamaan tekstiä puhumalla ja kirjoittamalla yhä enemmän. Tehdään omia oppilastoita, perehdytään kulttuuriin ja kerrataan opittua.

Arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanaan vaikuttavat tuntityöskentely, annetut tehtävät, opiskelutaidot, yhteistyökyky ja koetulokset. Kielitaidon kehittymistä arvioidaan havainnoimalla työskentelyä ja jatkuvalla arvioinnilla. Päättöarvioinnissa osaamisen taso suhteutetaan vieraan kielen B2-oppimäärän mukaisiin valtakunnallisiin kriteereihin. Huoltajien pyynnöstä B2-kielen arvioinnissa päättötodistukseen voi anoa suoritettumerkinnän.

TEKNINEN TYÖ

8. luokan tavoitteet

Tavoitteena on syventää ja monipuolistaa 7.luokan käsitöissä opittuja tietoja ja taitoja. Pääpaino koneellisissa työstömenetelmissä ja niiden opettelussa ja kertauksessa (puu- ja metallityöt). Kehitetään omia valmiuksia toteuttaa itsenäisesti kokonaisen käsityön mukainen toimintamalli tuotteen valmistusprosessiin liittyen (ideointi ja suunnittelu, toteuttaminen, dokumentointi sekä arviointi). Tavoitteena on myös kehittyä projekti- ja tiimityöskentelyssä sekä tutustutaan monipuolisemmin erilaisiin materiaaleihin ja työtapoihin sekä työkaluihin. Yhtenä keskeisenä tavoitteena on oppia huomioimaan työturvallisuus kiinteänä osana tuotteen valmistusta ja ennakoimaan riskitekijöitä. Opitaan ymmärtämään eri materiaaleihin liittyvät valinnat osana kestävä elämäntapaa.

8. luokan sisällöt

Sisältöinä mm. metalliteknologia, puuteknologia, moottori- ja sähköteknologia, 3D-mallintaminen eriytettyinä oppilaan omien kiinnostusten ja taitotason mukaisesti.

9. luokan tavoitteet

Tavoitteena on kehittää omaa työskentelyä ja taitoja edelleen. Kehitetään oman taitotason mukaista pitkäjänteistä työskentelyä sekä opitaan aikatauluttamaan ja dokumentoimaan töiden edistymistä. Lisäksi tavoitteena on oppia ymmärtämään kädentaitojen merkitys omassa elämässä ja tulevaisuuden työelämässä. Saadaan varmuutta itsenäiseen työskentelyyn ja ajatteluun osana yhteisöllistä työskentely-ympäristöä. Kehitetään ammatillisten aineiden valmiuksia tulevia opintoja silmällä pitäen.

9. luokan sisällöt

Perussisältöinä ovat edelleen erilaisten materiaalien tuntemus ja niiden työstämiseen liittyvät tekniikat. Oppilaat valmistavat omien taitojen ja lähtökohtien mukaisesti tuotteen tai projektin, jossa osoitetaan laajempaa osaamista ja pitkäjänteistä työskentelyä.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanaan vaikuttaa valmistuneitten käsityötuotteiden lisäksi oppilaan kyky hallita kokonaista käsityöprosessia, johon kuuluu tuotteen ja valmistuksen suunnittelu, tuotteen valmistus sekä oman toiminnan arviointi. Lisäksi arviointiin vaikuttaa oppiainetta kohtaan osoitettu innostus, tuntiaktiivisuus ja turvallisen työskentelyn edellyttämien taitojen oppiminen ja noudattaminen. Taitoja mitataan tuntityöskentelyn ja valmiiden töiden lisäksi mm. itse- ja vertaisarvioinneilla.

TALOUSTAITO

8. luokan tavoitteet

Luoda oppilaalle ymmärrys omista vahvuuksista, kiinnostuksen kohteista ja arvomaailmasta. Tukea oppilasta työelämän pelisääntöihin ja työnhakuun. Antaa oppilaalle kattava kuva sijoittamisen eri muodoista sekä kertoa sijoittamisen mahdollisuuksista ja riskeistä. Auttaa oppilasta hallitsemaan rahankäyttöä ja ymmärtämään rahan merkityksen yhteiskunnassa. Tutustuttaa oppilas niin paikallisiin kuin kansainvälisiin suomalaisiin yrityksiin.

8. luokan sisällöt

Omien vahvuuksien ja yrittäjämäisten taitojen tiedostaminen. Työelämävalmiuksien ja talouslukutaitojen harjoittelua. Omien mielenkiintojen ja unelmien pohdintaa. Oman talouden hallintaan syventyminen. Yritysvierailuilla käynnit ja koulun ulkopuolisten tahojen vierailut. Tutustuminen keräilyn saloihin ja pohjoismaiseen designiin.

9. luokan tavoitteet

Rohkaista oppilasta ideointiin ja turvalliseen riskinottoon. Tutustuttaa oppilas niin paikallisiin kuin kansainvälisiin suomalaisiin yrityksiin. Kannustaa yrittämiseen ja yhteistyöhön sekä työelämään. Ohjata ja tukea nuorta kohti taloudellisesti kestävää tulevaisuutta.

9. luokan sisällöt

Sijoittamiseen syventyminen esim. asuntosijoittamisen kautta. Oman yrityksen ideointi ja sen mahdollinen toteutus. Yleisimpiin talousjärjestelmiin tutustuminen. Työhakemuksien laatiminen ja töihin hakeminen. Messu- ja yritysvierailuilla käynnit sekä koulun ulkopuolisten tahojen vierailut, kuten Vihdin 4H-Yhdistys.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosana muodostuu oppilaan osallistumisesta opetuskeskusteluihin, aktiivisuudesta yksilö- ja ryhmätehtävissä sekä yhteistyötaidoista. Näitä mitataan jatkuvalla näytöllä, jolla tarkoitetaan erilaisia tuntitehtäviä, pari- ja ryhmätöitä sekä itse- ja vertaisarvioinneilla.

TEKSTIILITYÖ

Valinnaisessa tekstiilityössä syvennetään ja monipuolistetaan jo opittuja käsityötaitoja ja tekniikoita, sekä tuotteiden suunnittelua. Tavoitteena on uusien taitojen oppimisen lisäksi laadukkaat, tekijänsä näköiset tuotteet. Työskentelyssä painotetaan luovuutta, omaa ideointia, sekä itseilmaisua käsityön keinoin. Kurssilla kokeillaan erilaisia tekniikoita ja työtapoja esim. kankaanpainanta, värjäys, konekirjonta, huovutus, mosaiikki, kynttilöiden valaminen ja kudonta.

8. luokan tavoitteet

Syvennetään seitsemännellä luokalla opittuja käsityötaitoja, kuten ompelu ja erilaiset lankatyöt. Tutustutaan myös uusiin tekniikoihin. Oppilaiden omaa suunnittelua, rohkeutta toteuttaa omia ideoitaan, ja itseilmaisua tekstiimateriaalien keinoin pyritään lisäämään.

8. luokan sisällöt

Lukuvuoden aikana opitaan uusia värjäystekniikoita, ommellaan vaatteita ja sisustustuotteita, neulotaan tai virkataan, valetaan kynttilöitä, sekä aikataulun salliessa tutustutaan uusiin tekniikoihin kuten esimerkiksi vesihuovutus, mosaikki, makrame, kirjonta tai kangaspuilla kutominen. Oppilaiden oma kiinnostus vaikuttaa entistäkin enemmän siihen, minkälaisia töitä he toteuttavat kulloinkin vuorossa olevan tekniikan tai teeman puitteissa.

9. luokan tavoitteet

Yhdeksännellä luokalla käsityötaitoja syvennetään entisestään, ja oppilaiden työt saattavat jo poiketa hyvinkin paljon toisistaan oppilaiden kiinnostuksen kohteiden ja ideoiden mukaan. Kevätlukukauden tavoitteena on toteuttaa yksilöllinen, oman näköinen ja oman käsityöosaamisen esille tuova päättötyö.

9. luokan sisällöt

Syyslukukaudella tutkaillaan sisustamista, ja toteutetaan jokin sisustustuote itse valitulla tekniikalla. Aikataulun salliessa tutustutaan vielä joihinkin uusiin käsityötekniikoihin, joko edellä mainittuihin tai muihin sillä hetkellä pinnalla oleviin tekniikoihin. Tekstiilityön opiskelu huipentuu yhdeksannen luokan keväällä tehtävään päättötyöhön, jossa saa laittaa likoon kaiken tekstiilityön osaamisensa ja mielikuvituksensa. Työ voi olla lähes mitä vain tekstiilityön puitteissa, ja siinä saa käyttää haluamaansa/haluamiensa käsityötekniikoita. Edellisvuosina on valmistunut lukuisia upeita, hyvinkin erilaisia töitä. Työhön sisältyy myös portfolion valmistaminen. Päättötyön tekemiseen käytetään koko kevätlukukausi.

arviointi

Kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanaan vaikuttaa valmistuneitten käsityötuotteiden lisäksi oppilaan kyky hallita kokonaista käsityöprosessia, johon kuuluu tuotteen ja valmistuksen suunnittelu, tuotteen valmistus sekä oman toiminnan arviointi. Lisäksi arviointiin vaikuttaa oppiainetta kohtaan osoitettu innostus ja tuntiaktiivisuus. Taitoja mitataan tuntityöskentelyn ja valmiiden töiden lisäksi mm. itse- ja vertaisarvioinneilla.

7. Toiminnan arviointi

Toimintaa arvioidaan kevään 2023 järjestettävässä ½vesossa ja myös keräämällä palautetta yksittäisistä asioista/tapahtumista.

8. Varautuminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

8.1. Sähkökatkot

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti sähkökatkon aikana. Se on tärkeää arjen turvallisuuden tunteen vuoksi. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella myös rakennuksen kylmeneminen kuitenkin alkavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti yritetään järjestää niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä tulee antamaan kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin sähkökatkoihin liittyen lukuvuoden aikana.

Sähköinen pelastussuunnitelma

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on velvoitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.